

POŠLIAPANÉ PRÁVA ZAMESTNANCOV

Pohľad na stav dodržiavania ľudských práv
v 23 spoločnostiach globálneho obuvníckeho priemyslu.

ZMEŇ SVOJE TOPÁNKY

Change Your Shoes (Zmeň svoje topánky) je medzinárodná kampaň, ktorá bola vytvorená s cieľom dosiahnuť lepšie sociálne a environmentálne podmienky v garbiarňach, továrňach a v dielňach, kde sa vyrába obuv. Kampaň je partnerstvom 15 európskych a 2 ázijských organizácií. Aktivisti zapojení do kampane Change Your Shoes veria, že robotníci v globálnom dodávateľskom reťazci obuvi majú právo na dôstojnú mzdu a bezpečné pracovné podmienky, a že spotrebiteľia majú právo na bezpečné výrobky a transparentnosť vo výrobe svojej obuvi.

Zverejnenie: Change Your Shoes, 2016

Slovenské vydanie: Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o., 2017

ÚDAJE O PUBLIKÁCIÍ:

Hlavný autor: Julia Spetzler

Editori: Charlie Aronsson - Fair Action
 Berndt Hinzmann - INKOTA-netzwerk
 Eva Kreisler - Federación Setem
 Deborah Lucchetti - Fair
 Christa Luginbühl - Berne Declaration
 Anna McMullen - Labour Behind the Label
 Anna Paluszek - Buy Responsibly Foundation
 Anton Pieper - SÜDWIND-Institut

Korektúra slovenského vydania: Danica Dúbrava Víznerová, Eva Sládková

Dizajn: Yoge Comunicazione Sensibile,
 Stingray Studio, s.r.o.

Obrázok na obale: niektoré ikony na základe ilustrácií
 Freepick www.flaticon.com

Šetríme životné prostredie.
 Tlačené na recyklovanom
 papieri.

OBSAH

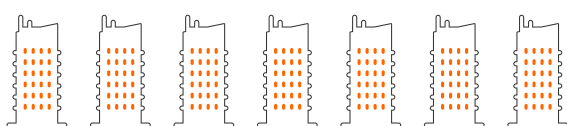
Skratky	4
Zhrnutie	5
1. Obuvnícky priemysel – hlavné charakteristiky	8
2. Náležitá starostlivosť o ľudské práva (Due Diligence) - zodpovednosť každej spoločnosti.....	9
3. Ako bol prieskum realizovaný.....	10
4. Profily spoločností	13
Spoločnosti, ktoré neodpovedali na prieskum.....	13
ADIDAS GROUP	16
BATA*.....	19
C&J Clark International Ltd*	22
DEICHMANN	25
EL NATURALISTA.....	28
Euro Sko Norge AS*	31
GABOR SHOES AG	34
GEOX S.p.A	37
LOWA	40
MANGO	43
NILSON GROUP*	46
PRADA Group	49
5. Závěry	52
Glossary	55

SKRATKY

BSCI:	Business Social Compliance Initiative Iniciatíva sociálneho súladu podnikov
CAP:	Corrective Action Plan Plán nápravných opatrení
CBA:	Collective Bargaining Agreement Dohoda o kolektívnom vyjednávaní
CoC:	Code of Conduct Kódex správania
CoE:	Code of Ethics Etický kódex
CoP:	Code of Practice Kódex postupov
CSR:	Corporate Social Responsibility Spoločenská zodpovednosť podnikov
CYS:	Change Your Shoes Zmeň svoje topánky
FLA:	Fair Labor Association Združenie dôstojnej práce
FoA:	Freedom of Association Sloboda združovania
HRDD:	Human Rights Due Diligence Náležitá starostlivosť o ľudské práva
IEH:	Ethical Trading Initiative Norway Iniciatíva etického obchodovania Nórsko
KPI:	Key Performance Indicator Kľúčový ukazovateľ výkonnosti
LWG:	Leather Working Group Pracovná skupina pre kožu
MSDS:	Material Safety Data Sheet Karta bezpečnostných údajov materiálu
OHS:	Occupational Health and Safety Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
PPE:	Personal Protective Equipment Osobné ochranné prostriedky
RSL:	Restricted Substances List Zoznam obmedzených látok

ZHRNUTIE

Platforma Zmeň svoje topánky (Change Your Shoes) iniciovala toto hodnotenie obuvníckych spoločností, aby získala pohľad na to, kde sa obuvnícky priemysel nachádza vzhľadom na sociálnu udržateľnosť, a aby poskytla spotrebiteľom informácie o tom, ktorí výrobcovia robia viac a ktorí menej, v boji proti problémom s právami robotníkov, ktoré sa vyskytujú v celom globálnom dodávateľskom reťazci. Preto bolo ohodnotených 23 spoločností s významným vplyvom v hlavných nákupných zónach Európy.

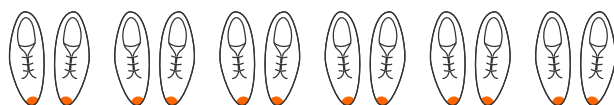

**Hodnotených
bolo 23 spoločností**

V roku 2014 bolo vyrobených viac ako 24 miliárd párov obuvi¹, čo dokonale reprezentuje dynamiku globálneho trhu, kde **rýchla móda** diktuje spotrebiteľské trendy v Európe a každej rozvíjajúcej sa krajine, v ktorej bohatstvo neustále rastie. Procesy náročné na prácu, kombinované s tlakom na čas a ceny, majú vplyv na pracovné podmienky a život robotníkov bez ohľadu na to, kde žijú. Globálna dynamika odvetvia má vplyv aj na pracovné podmienky v Európe, kde desaťročia globálnej súťaže znížili mzdy nízkoprijmových, ako aj vysokoprijmových ekonomík. Toto vytvára významný fenomén premiestňovania výroby späť do Európy. Ako aktivisti obhajujúci pracovné a ľudské práva sme veľmi znepokojení pracovnými podmienkami robotníkov, ktorí vyrábajú našu obuv, kdekoľvek žijú. Je čas na zmenu, je čas zmeniť spôsob ako vznikajú naše topánky.

Podľa Zásad OSN v oblasti podnikových a ľudských práv², **sú spoločnosti zodpovedné za dodržiavanie náležitej starostlivosti (due diligence) o ľudské práva v celom svojom globálnom dodávateľskom reťazci**. Vyhodnotenie odpovedí spoločností a dostupná dokumentácia odhalili, že obuvnícke spoločnosti ešte nespĺňajú svoju povinnosť dodržiavať ľudské práva vo svojich globálnych dodávateľských reťazcoch.

Kampaň Zmeň svoje topánky vyzýva obuvnícke spoločnosti, aby zintenzívnili svoje úsilie v systematickom posudzovaní rizík vo svojich obchodných operáciách, a aby zabezpečili globálne rešpektovanie pracovných a ľudských práv. Veríme, že výsledky tejto správy povzbudia spoločnosti, aby sa poučili z práce iných, a že tieto informácie povedú k synergiám medzi úsilím organizovaných robotníkov a výrobcami pri ďalšom postupe v náležitej starostlivosti o ľudské práva.

**> 24 mld. párov obuvi
vyrobených v roku 2014**

¹ Portuguese Shoes, World Footwear Yearbook, APICCAPS, June 2015, p. 4.

² United Nations Human Rights Office of the High Commissioner, Guiding Principles on Human Rights and Business. Implementing the United Nations "Protect, Respect and Remedy" Framework, United Nations, New York and Geneva 2011. http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf (26.04.2016).

VÝSLEDKY SPOLOČNOSTÍ³

BEZ ODPOVEDE:

ara

BALLY

BIRKENSTOCK
MADE IN GERMANY - TRADITION SEIT 1774

CAMPER

CCC

ECCO

Salvatore Ferragamo

LEDERUNDSCHUH®

rieker

TOD'S

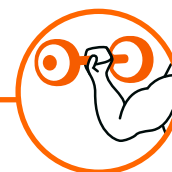
wojas

PREŠĽAPOVANIE:

Gabor GEOX PRADA

NEJAKÁ SNAHA:

Bata

Clarks

D
DEICHMANNLOWA
Outdoor- & Skiboots

MANGO

NILSON SHOES

NA DOBREJ CESTE:

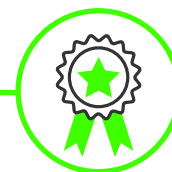

adidas

EUROSKO

WEL
NATURALISTA

POKROK:

Žiadna z hodnotených spoločností

Pri bližšom pohľade na výkonnosť spoločností v kľúčových oblastiach spoločenskej zodpovednosti v rámci náležitej starostlivosti o ľudské práva, je zrejme, že vo všeobecnosti existuje priestor na zlepšenie.

Nastavenia dodávateľských reťazcov poskytujú dobré predpoklady pre aktivity v oblasti HRDD (Human Rights Due Diligence): Štruktúry dodávateľského reťazca boli pre

väčšinu spoločností vyhodnotené ako vhodné a poskytujúce dobré podmienky na účelnú HRDD. **7 z 12 spoločností, ktoré odpovedali, vyrábajú časť svojej obuvi vo vlastných továrňach.** Jedna spoločnosť dokonca vyrába všetku obuv vo vlastných výrobných zariadeniach. Väčšina spoločností má obmedzený počet dodávateľov. 2 z 12 respondentov majú celú svoju výrobu obuvi alebo jej väčšiu časť v Európe. 8 spoločností vyrába väčšiu časť svojej obuvi v Ázii.

Nedostatok transparentnosti: Len 12 z 23 spoločností sa zúčastnilo na prieskume. Väčšina spoločností neprezentuje to, ako riešia negatívne dopady. Len 9 z 23 spoločností zverejňuje správu o udržateľnosti.

Hlavnú zodpovednosť za zmiernenie porušení majú obchodní partneri: Niektoré z hodnotených spoločností predložili dôkazy o spoločne zmiernovaných alebo

odstránených porušení pracovných práv vo výrobe kože a obuvi.

Nie je zabezpečená platba dôstojnej mzdy v dodávateľských krajinách: Len 1 spoločnosť vyžaduje od svojich obchodných partnerov, aby platili dôstojnú mzdu a žiadna z 12 spoločností, ktoré odpovedali, nezabezpečuje, aby robotníci v ich dodávateľských reťazcoch dostávali dôstojnú mzdu.

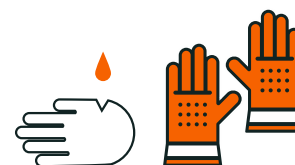
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (OHS) nie je zaistená: Obzvlášť negatívne vplyvy na pracovné podmienky v garbiarňach sa nezdajú byť starostlivo a proaktívne posudzované a zmiernované. Prieskum ukazuje, že zodpovednosť za zabezpečenie OHS a zmiernovanie porušení je výhradne zodpovednosť obchodných partnerov. Väčšina zavedených postupov a monitorovanie zamerané na ochranu robotníkov, ktoré spoločnosti uviedli, nie sú presvedčivé.

Žiadna podpora slobody združovania (FoA) a kolektívneho vyjednávania: Hodnotenie spoločností ukazuje, že vo väčšine spoločností takmer nikde nie sú do obchodných operácií integrované efektívne postupy na aktívnu podporu FoA a kolektívneho vyjednávania na úrovni dodávateľov. **Len 1 zo 6 spoločností vyrábajúcich obuv v Indonézii podpísala Protokol FoA v Indonézii.**⁴

Slabá ochrana zraniteľných skupín: Hodnotenie odhaľuje vysoké riziko, že zraniteľné skupiny, **ako migranti a robotníci, pracujúci doma, nie sú uznaní ani chránení.**

Málo iniciatív na zlepšenie pracovných podmienok: Obuvnícky priemysel ako celok sa len nedávno začal venovať zodpovednosti v dodávateľskom reťazci. Kým v odvetví existuje niekoľko iniciatív na environmentálne a spotrebiteľsky šetrnú výrobu, **iniciatívy na ochranu robotníkov v dodávateľskom reťazci sú vzácne.**

4

Protokol o slobode združovania (FoA) je dohovor medzi miestnymi odbormi, výrobcami a dodávateľmi športových značiek v Indonézii, ktorý riadi špecifické otázky týkajúce sa slobody združovania.

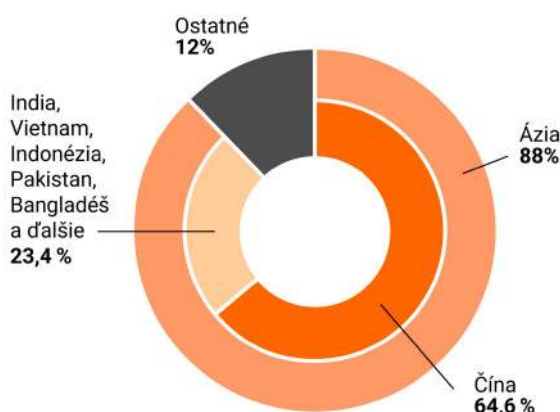
1. OBUVNÍCKY PRIEMYSEL – HLAVNÉ CHARAKTERISTIKY

Jedna z hlavných charakteristík obuvníckeho priemyslu, ako aj textilného, odevného a kožiarskeho priemyslu, ktoré identifikovala Medzinárodná organizácia práce (ILO), je spoločný model **subdodávateľskej výroby s dodávateľmi** v rôznych krajinách. Podľa ILO, toto môže viesť k silnej konkurencii, ktorá znižuje náklady. Okrem toho obuvnícky priemysel zostáva jedným z odvetví najnáročnejších na prácu.⁵ Integrálnou súčasťou moderných produkčných modelov je aj **práca robotníkov pracujúcich doma**.⁶ Ich zamestnanie je neisté a ich mzdy patria medzi najnižšie v odvetví, ktoré je už aj tak zle platené. Robotníci pracujúci doma nie sú priamo zamestnaní továrňami, ale svoju prácu dostávajú od prostredníkov, ktorí zase dostávajú prácu od dodávateľov hlavnej továrne.⁷

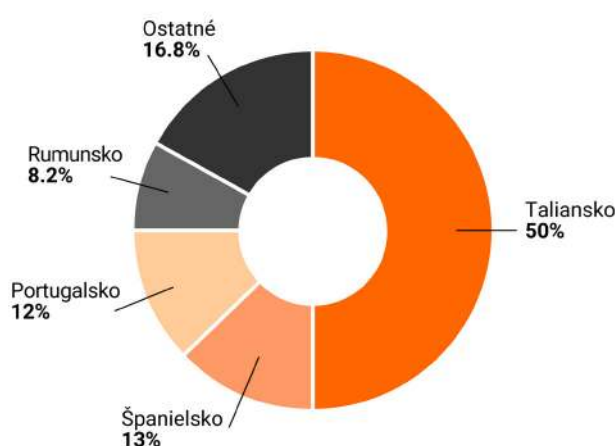
Obuvnícky priemysel je **veľmi dynamický sektor vykazujúci neustály rast** – v roku 2014 bol nárast 8%, pričom Ázia bola zdrojom 88% celosvetovej produkcie obuvi. Medzi krajinami, ktoré sú najväčšími výrobcami obuvi, je Čína jasným lídrom, so svojou výrobou 64,6% všetkej obuvi na svete.⁸ Ďalšie významné krajiny vyrábajúce obuv sú India, Vietnam, Indonézia, Pakistan a Bangladéš. Aj keď Ázia má hlavnú úlohu na globálnom trhu, európska výroba zostáva významná pre európsku spotrebu. Takmer 90% obuvi vyrobenej v Európe, je tiež aj spotrebovaná v Európe.⁹ Výroba obuvi v Taliansku predstavuje 50% výroby v EÚ, potom nasleduje Španielsko (13%), Portugalsko (12%) a Rumunsko (8,2%).¹⁰

Z hľadiska celosvetovej spotreby, európsky trh predstavuje 17%, čo ho robí druhým najväčším hráčom v tejto oblasti. Kým Ázia má podiel 57% na svetovom trhu obuvi, tento stále zostáva nižší ako 60%-ný podiel populácie Ázie na celosvetovej populácii.¹¹

CELOSVETOVÁ VÝROBA OBUVI

VÝROBA OBUVI V EURÓPE

5 Textiles, clothing, leather and footwear sector, International Labour Organization (ILO). <http://www.ilo.org/global/industries-and-sectors/textiles-clothing-leather-footwear/lang-en/index.htm> (25.04.2016).

6 Viac: Anton Pieper, Does the shoe fit? An overview of global shoe production, Change Your Shoes Campaign, June 2015, p. 7.

7 Stitching Our Shoes. Homeworkers in South India, Homeworkers Worldwide, Label Behind the Label, Cividep, March 2016, p.2.

8 Portuguese Shoes, World Footwear Yearbook, Op. cit., p. 5.

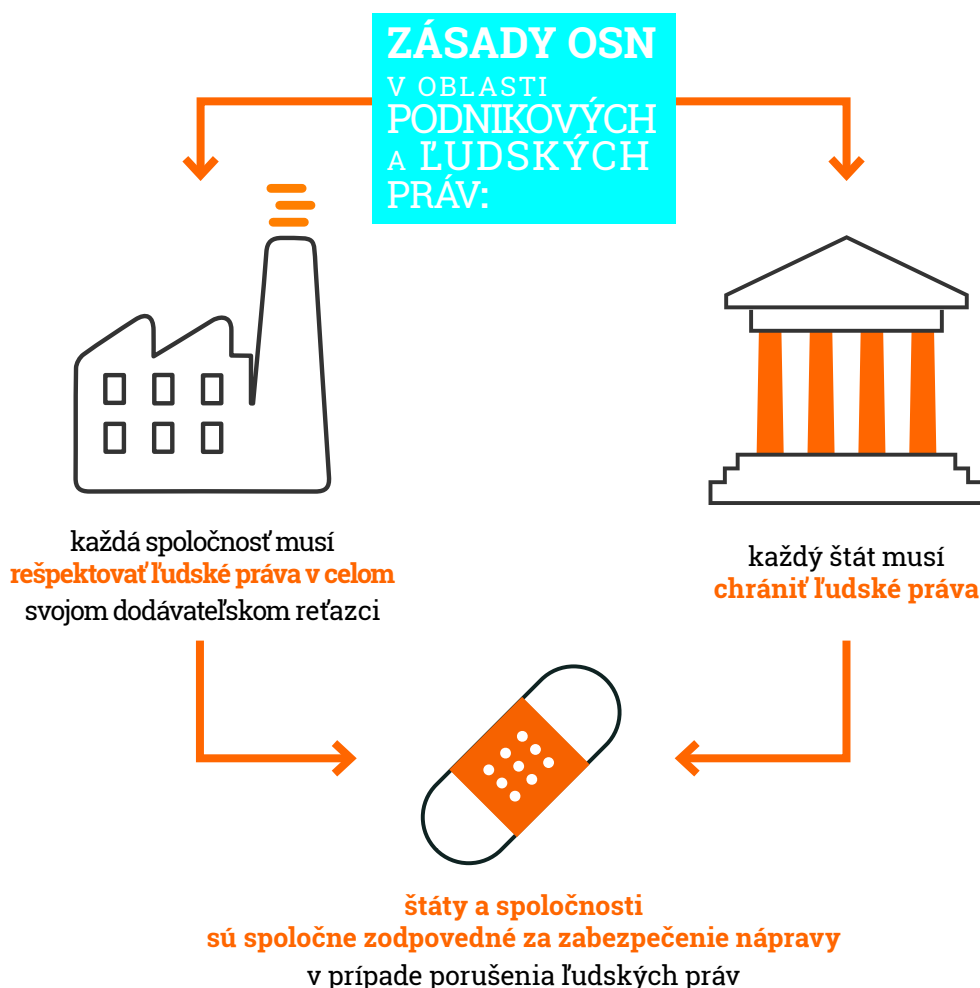
9 Portuguese Shoes, World Footwear Yearbook, Op. cit., p. 15.

10 Centre for the Promotion of Imports from developing countries (CBI), CBI Market Intelligence, Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, CBI Trade Statistics: Footwear sector in Europe, December 2015, p.10. <https://www.cbi.eu/sites/default/files/trade-statistics-europe-footwear-2015.pdf> (25.04.2016).

11 Portuguese Shoes, World Footwear Yearbook, Op. cit., p. 6.

2. NÁLEŽITÁ STAROSTLIVOSŤ O ĽUDSKÉ PRÁVA – ZODPOVEDNOSŤ KAŽDEJ SPOLOČNOSTI

V roku 2011 OSN prijala Zásady OSN v oblasti podnikových a ľudských práv (UNGP). Tieto Zásady vyžadujú od každej spoločnosti, bez ohľadu na veľkosť alebo geografickú polohu, **rešpektovanie ľudských práv** v celom dodávateľskom reťazci. Okrem toho, každá spoločnosť by mala konať s **náležitou starostlivosťou a vyhnúť sa nepriaznivému porušovaniu ľudských práv**. Ak sa ľudské práva porušujú, spoločnosť musí **zabezpečiť nápravu**. Kým UNGP ustanovujú **zodpovednosť štátov** za ochranu ľudských práv, ustanovujú aj **zodpovednosť spoločností** na ochranu **ľudských práv, nezávisle od schopnosti** a/alebo **ochoty štátu plniť si svoje vlastné povinnosti**. Napr. v prípade, že štátom právne stanovená minimálna mzda nedosahuje úroveň pre prežitie (dôstojnú mzdu), má spoločnosť povinnosť rešpektovať ľudské práva a nevyužívať tento nedostatok. Vykonávanie proaktívnej náležitej starostlivosti o ľudské práva (HRDD) je základným kameňom UNGP. Táto správa hodnotí odpovede spoločností v prieskume týkajúce sa základných princípov, ktoré Change Your Shoes považuje za HRDD¹².

3. AKO BOL ROBENÝ PRIESKUM

CIEĽ:

Prieskum, vypracovaný projektom Zmeň svoje topánky (Change Your Shoes - CYS), bol zameraný na **vytvorenie pohľadu na súčasný stav v odvetví** a na poskytnutie informácií spotrebiteľom o tom, ktorí výrobcovia robia viac a ktorí menej, v boji proti problémom s právami robotníkov, ktoré sa vyskytujú v celom globálnom dodávateľskom reťazci. Na zber údajov sme navrhli špecifický dotazník a požiadali vybrané spoločnosti, aby odpovedali.

VÝBER VÝROBCOV:

Správa analyzuje **23 európskych spoločností** s významným vplyvom v hlavných nákupných zónach Európy, ktoré vyrábajú a predávajú koženú obuv. Zámerne sme vybrali široké spektrum spoločností – vrátane malých, stredných a veľkých hráčov v priemysle koženej obuvi, ako aj predajcov luxusných, športových a módnych značiek. Táto rôznorodosť je považovaná za cenný prístup na identifikáciu potenciálnych rozdielov v oblasti spoločenskej zodpovednosti spoločností rôznych veľkostí a z rôznych sektorov.

DOTAZNÍK:

Dotazník obsahoval **52 otázok**. Väčšinou boli formulované ako otvorené otázky, ale dotazník obsahoval aj otázky s výberom uvedených možností. Spoločnosti mali možnosť otázku vynechať alebo ich označiť za dôverné, ak nechceli príslušnú informáciu poskytnúť na zverejnenie. Otázky boli usporiadané do piatich skupín, podľa oblastí záujmu, ktoré CYS považuje za základné kamene každej dôveryhodnej snahy spoločností na zabezpečenie zodpovednosti za rešpektovanie ľudských práv:

1. **Všeobecné otázky**
2. **Zodpovednosť dodávateľského reťazca**
3. **Mzdy**
4. **Otázky životného prostredia, zdravia a bezpečnosti**
5. **Prezentácia iniciatív udržateľnosti (t.j. úroveň transparentnosti)**

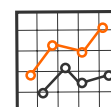
Spoločnosti boli požiadané, aby odpovedali čo možno najkomplexnejšie, a aby **poskytli písomné dôkazy na podloženie svojich odpovedí**.

výber
výrobcu

Špecializovaný
dotazník

Zber
údajov

Verejne **prístupné zdroje**

POSTUP:

Október 2015: Spoločnosti boli kontaktované a požiadané o vyplnenie dotazníka. **Spoločnosti boli informované**, že profily spoločností, ktoré nevyplnia dotazník, budú vychádzať z verejne prístupných informácií.

Polovica novembra 2015: Termín na predloženie vyplnených dotazníkov. Keď boli predložené dotazníky prečítané a spracované, každá spoločnosť bola vyhodnotená na základe stanovených kritérií a **bol vytvorený jej profil** v oblasti dodržiavania náležitej starostlivosti o ľudské práva.

Koniec marca 2016: Návrhy **profilov boli poslané všetkým 23 spoločnostiam** na kontrolu uvedených faktov alebo na doplnenie ďalších informácií **pred zverejnením profilov**. V niektorých prípadoch bolo potrebné vysvetlenie.

Polovica apríla 2016: **Termín pre spoločnosti** na opravu faktických nepresností, kde bolo vhodné, boli doplnené opravy **na základe spätnej väzby**.

ROZSAH A METODIKA HODNOTENIA

Hodnotenie spoločností sledovalo úsilie o náležitú starostlivosť o ľudské práva (HRDD) realizované európskymi spoločnosťami s cieľom rešpektovať práva robotníkov vyrábajúcich kožu a obuv pre ich značky. Informácie týkajúce sa environmentálnych otázok, ktoré boli získané z odpovedí spoločností, budú predstavené v ďalšej publikácii projektu CYS. Plánované akcie uvedené niektorými spoločnosťami neboli zahrnuté do hodnotenia, aj keď boli uvedené v profile, ak bolo vhodné.

Hodnotenie je založené na informáciách poskytnutých spoločnosťami, ktoré odpovedali v prieskume, ktoré boli doplnené prieskumom verejne dostupných informácií. V tejto fáze nebol robený výskum v teréne na potvrdenie informácií poskytnutých spoločnosťami.

Okrem uvedených piatich tematických oblastí je dôležité poznamenať, že právo na FoA sme považovali za prierezovú otázku a kľúčovú pre akýkoľvek pokrok smerom k zlepšeniu pracovných podmienok robotníkov. Odpovede z dotazníka v piatich tematických oblastiach boli hodnotené na základe troch kľúčových ukazovateľov HRDD – identifikácia negatívnych vplyvov na ľudské práva, prispôbenie obchodných postupov na HRDD, zodpovednosť za to, ako sa riešili negatívne vplyvy na ľudské práva. Keď bolo vyhodnotenie dokončené, každá spoločnosť dostala svoje hodnotenie, ktoré uvádzalo rozsah, v akom CYS verí, že sa spoločnosť snaží riešiť sociálne problémy v celom svojom dodávateľskom reťazci.

BEZ ODPOVEDE:

Spoločnosti, ktoré **neodpovedali alebo nekomunikovali** s CYS o prieskume, ani nevyplnili dotazník.

PREŠLAPOVANIE:

Spoločnosti vykazujúce len **slabé dôkazy o rešpektovaní** ľudských práv robotníkov alebo o realizácii komplexných procesov náležitej starostlivosti o ľudské práva.

NEJAKÁ SNAHA:

Spoločnosti, ktoré uznávajú a uvádzajú **činnosť v oblasti náležitej starostlivosti o ľudské práva, ale zatiaľ nedoložili veľa dôkazov plne realizovaného** a komplexného prístupu. Tieto spoločnosti všetky vyplnili dotazník.

NA DOBREJ CESTE:

Spoločnosti, ktoré doložili **nejaké dôkazy o procesoch náležitej starostlivosti o ľudské práva**, ktoré sú vo veľkej miere začlenené do ich obchodných operácií, ale stále nie dostatočne.

POKROKOVÝ:

Spoločnosti, **ktoré dokladajú dôkazy** o realizácii procesov náležitej starostlivosti o ľudské práva v celom dodávateľskom reťazci a **ktoré priebežne prispôbujú obchodné postupy** na identifikáciu negatívnych vplyvov, aby rešpektovali ľudské práva. Tieto spoločnosti zverejňujú, ako boli negatívne vplyvy na ľudské práva riešené.

4. PROFILY SPOLOČNOSTÍ

SPOLOČNOSTI, KTORÉ NEODPOVEDALI NA PRIESKUM:

ARA

značka:

Bally

značka:

BALLY

Birkenstock

značky

Camper

značka

CCC

značky

Bassano

Cesare Cave

LASOCKI

VAPIANO

ECCO

značka

Ferragamo

značka

Salvatore Ferragamo

LEDER & SCHUH AG

značky

LEDERUNDSCHUH®

Rieker

značky:

STIEFELKÖNIG

TOD'S

značky:

HOGAN

Wojas

značka

wojas

NÁLEŽITÁ STAROSTLIVOSŤ O ĽUDSKÉ PRÁVA

Kvôli nedostatku transparentnosti nebolo možno vyhodnotiť stav náležitej starostlivosti o ľudské práva v týchto spoločnostiach alebo uviesť, či ich zodpovednosť za identifikáciu a zmiernenie / nápravu porušení ľudských a pracovných práv v ich globálnych dodávateľských reťazcoch je naplnená.

CYS prezrela webové stránky všetkých týchto spoločností a ďalšie verejne dostupné informácie, aby zistila viac o tom, ako tieto spoločnosti pristupujú k svojej zodpovednosti rešpektovať pracovné a ľudské práva vo svojich dodávateľských reťazcoch na celom svete. Náležitá starostlivosť o ľudské práva zahŕňa aj zverejňovanie správ o aktivitách realizovaných na posúdenie potenciálnych a aktuálnych negatívnych vplyvov na ľudské práva a o nápravných opatreniach realizovaných na ukončenie ďalších porušení. Zodpovedať sa verejne je kľúčové.

VŠETKY NASLEDUJÚCE INFORMÁCIE BY MALI BYŤ VEREJNOSTI LAHKO DOSTUPNÉ:

ÁNO NIE

Je Kódex správania spoločnosti verejne dostupný?

- * ale má Etický kódex, ktorý rieši otázky Ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci
 ** ale sú dostupné strategické dokumenty uvádzajúce environmentálne a sociálno - ekonomické ciele

Zverejňuje spoločnosť verejné vyhlásenia o ľudských právach a/alebo pracovných právach?

Zverejňuje spoločnosť verejné vyhlásenia o ľudských právach a/alebo pracovných právach?

- * ale spoločnosť zverejnila vyhlásenie proti otroctvu a obchodovaniu s ľuďmi podľa Zákona o transparentnosti v dodávateľských reťazcoch Kalifornie
 ** ale nejaké normy sú uvedené v dokumente s názvom "Stratégia o udržateľnom rozvoji"

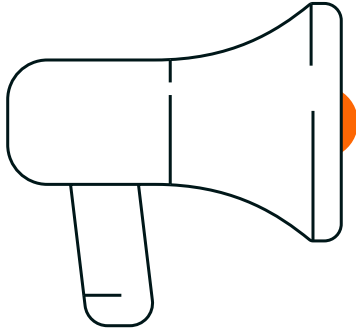
Je spoločnosť členom iniciatívy viacerých zúčastnených strán, podnikateľskej iniciatívy alebo inej?

Zverejňuje spoločnosť zoznam dodávateľov?

- * nejaké informácie sú dostupné o výrobných jednotkách, ktoré CCC používa v špeciálnej ekonomickej zóne Polkowice v Poľsku
 ** vlastní vlastné garbiarne v Európe a výrobné zariadenia v Indonézii a Číne
 *** sú k dispozícii informácie dokladajúce, že výrobky sú vyrobené v Taliansku
 **** boli poskytnuté informácie o továrňach v Taliansku

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

Tieto spoločnosti neodpovedali na našu žiadosť o informácie. K dispozícii sú len obmedzené alebo žiadne podklady o strategických záväzkoch v oblasti náležitej starostlivosti o ľudské práva. Preto zostáva nejasné, **či spoločnosti prijali nejaké opatrenia na naplnenie svojej zodpovednosti v oblasti ľudských práv** vo svojich globálnych dodávateľských reťazcoch.

CYS predpokladá, že tieto spoločnosti neprijali komplexný prístup k náležitej starostlivosti o ľudské práva. Neexistencia týchto procesov znamená, že títo výrobcovia **nedokážu splniť svoju zodpovednosť za identifikáciu, prevenciu / zmiernenie negatívnych vplyvov vo svojich dodávateľských reťazcoch na celom svete**. Komplexný prístup k náležitej starostlivosti o ľudské práva by mal obsahovať opatrenia na zabezpečenie platby dôstojnej mzdy, zaručenie slobody združovania a zabezpečenie bezpečnosti na pracovisku.

ARA: Neúčasť je prekvapujúca, keďže spoločnosť otvorene a konštruktívne odpovedala v predchádzajúcich komunikáciách vedených partnerskou spoločnosťou CYS. ARA realizovala niektoré vylepšenia v jednej zo svojich dcérskych tovární po dialógu v roku 2014. V čase vypracovania tejto správy sa však zdá, že sa komunikácia zastavila.

ECCO: Kým spoločnosť neodpovedala na našu žiadosť o informácie, začala dialóg so zástupcami CYS v Dánsku. ECCO vlastní väčšinu svojho dodávateľského reťazca, vrátane tovární v Indonézii a Číne, ale má aj subdodávateľov. Výrobný pomer medzi výrobnými jednotkami ECCO a subdodávateľmi nie je známy. Zostáva nejasné, akú, ak vôbec nejakú, stratégiu udržateľnosti má ECCO pri zadávaní zákaziek subdodávateľom. Možno predpokladať, že ECCO má určitú zodpovednosť pri zabezpečení ochrany ľudských a pracovných práv vo svojom dodávateľskom reťazci. Zostáva však nejasné, či spoločnosť má prijatý komplexný prístup pre náležitú starostlivosť o ľudské práva.

ADIDAS GROUP

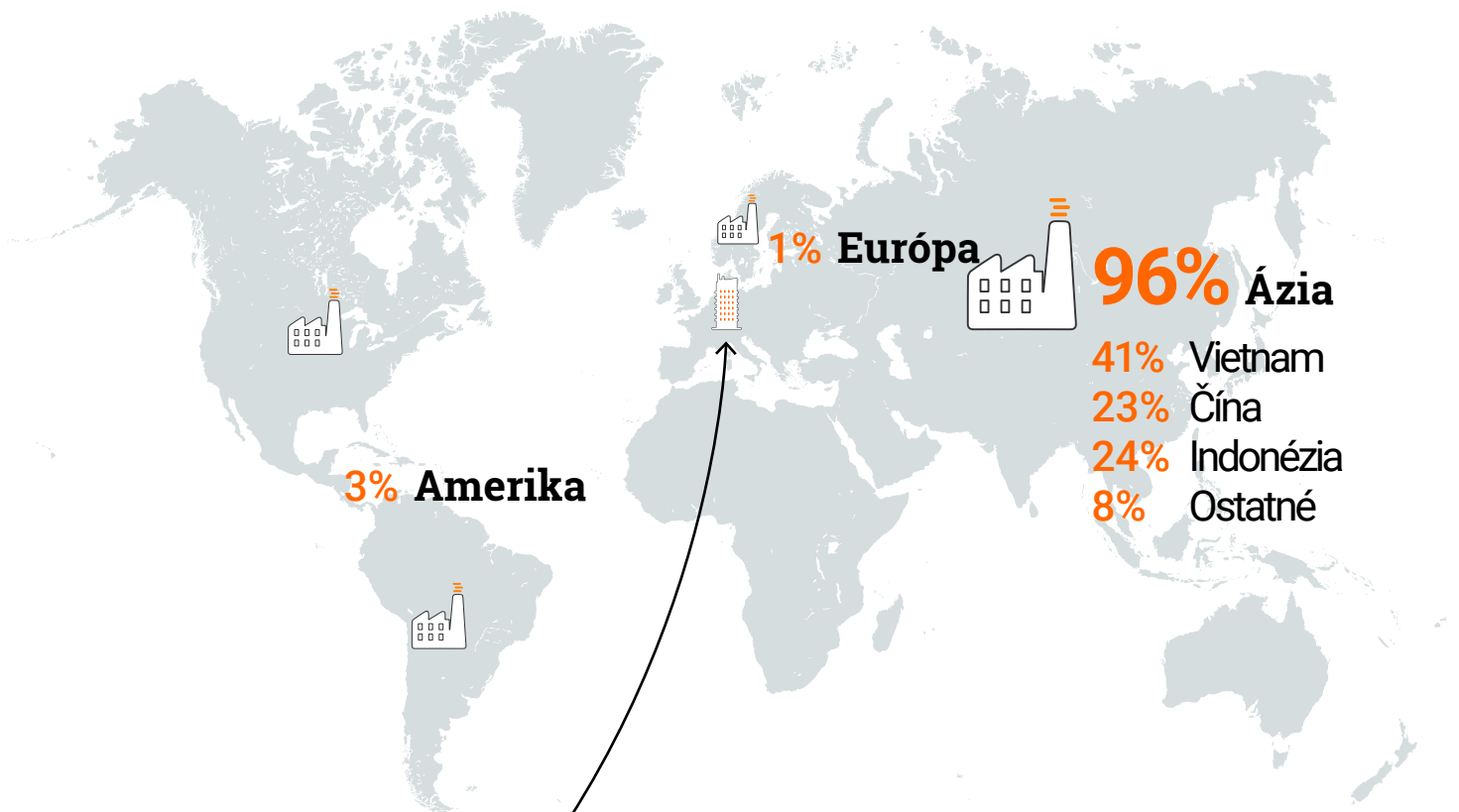

NA DOBREJ
CESTE

Ďalšie značky:

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

* súčasť Adidas Group od roku 2005
**golfová značka

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2015)

CENTRÁLA:

**HERZOGENAURACH
(NEMECKO)**

OBRAT:

€€€€€€€€€€€€€€
€€€€€€€€

16.92 mld.

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ (obuv a koža):

1,100+

POČET KRAJÍN VÝROBY OBUVI:

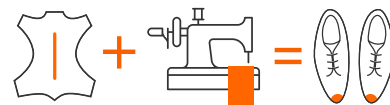

61 krajín

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Pri posúdení pracovných podmienok vo svojom dodávateľskom reťazci sa Adidas spolieha najmä na program auditu realizovaný tretími stranami a svojim vlastným tímom. Monitorovací program Adidas má prístup riadenia rizík, čo znamená, že spoločnosť nemá 100% pokrytie auditu v každej krajine, v ktorej sa nachádzajú jej továrne. Monitorovaní sú všetci dodávateľia obuvi v rizikových krajinách a niektorí vybraní subdodávateľia. Adidas vykonáva environmentálny audit vo vybraných dodávateľských továrňach, v ktorých prebiehajú procesy s významným environmentálnym vplyvom. Garbiarne audituje Pracovná skupina pre kožu (LWG). Spoločnosť uviedla, že asi 98% kože, ktorú odoberá, pochádza z garbiarní, ktoré dosiahli strieborný alebo zlatý stupeň LWG. Usmernenie o zodpovedných nákupných postupoch

pre podnikateľské subjekty bolo spustené v roku 2014. Dokumenty spoločnosti uvádzajú, že zdieľa výsledky hodnotenia s odbormi/robotníkmi, ale neexistovali žiadne dôkazy na preukázanie existencie systematického mechanizmu. Adidas prevádzkuje mechanizmus na registráciu interných sťažností a sťažností tretích strán a porušení noriem. „Smernice na realizáciu“ spoločnosti Adidas zahŕňajú procesy zmiernenia a nápravy. Adidas prezentuje, že v prípade porušení využíva nápravné akčné plány a poskytuje príslušné školenie a podporu pre dodávateľov. Adidas uviedla, že ukončenie obchodných vzťahov využíva ako poslednú možnosť. Spoločnosť však uviedla, že úzko spolupracuje so svojimi dodávateľmi, aby im pomohla zlepšiť ich procesy.

Dôstojná mzda:

Neexistujú žiadne náznaky, že spoločnosť robila výpočty na identifikáciu potrieb robotníkov pre dôstojnú mzdu vo svojich dodávateľských krajinách. V otáz-

kach mzdy, Adidas je členom Združenia dôstojnej práce a zúčastňuje sa na procese „Hodnotenia spravodlivej mzdy“ s rámci „Siete pre spravodlivú mzdu“.

Zdravie a bezpečnosť:

Spoločnosť si je vedomá problémových látok a procesov vo svojom dodávateľskom reťazci. Adidas uviedla poznatky o rizikách vystavenia robotníkov nebezpečným látkam a procesom v garbiarňach. Spoločnosť uviedla, že aktualizuje svoje normy a stratégie o obmedzených látkach na ročnej báze. Podklady v správe o trvalej udržateľnosti ukazujú, že usmernenia spoločnosti pre zdravie a bezpečnosť pre dodávateľov

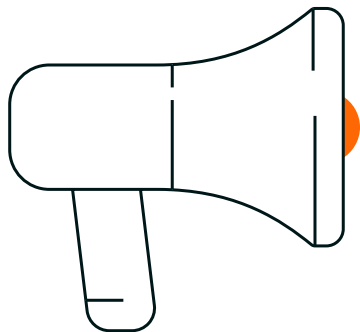
majú pozitívny vplyv na mieste. Adidas očakáva, že dodávateľské továrne poskytujú robotníkom vhodné prostriedky osobnej ochrany (PPE). Adidas uviedla, že protipožiarne opatrenia a bezpečnosť budov sú dôležitou súčasťou dodávateľského programu a sú pravidelne auditované. Na svojej internetovej stránke spoločnosť Adidas informuje o prípadoch nedodržania pravidiel.

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

Adidas zverejňuje na svojej internetovej stránke svoj CoC, Zoznam obmedzených látok (RSL), zoznam dodávateľov (bez dodávateľov surovín ako garbiarne) a sťažnosti tretích strán. Adidas tiež zverejňuje informáciu o spolupráci s ostatnými zúčastnenými stranami a o riešení sťažností. Od roku 2000 Adidas každoročne zverejňuje správu o udržateľnosti, vrátane podrobných nálezov o sťažnostiach robotníkov

a opatreniach na zmiernenie/odstránenie. Správa neobsahuje špecifické údaje o vývoji miezd na úrovni dodávateľov. Na svojej internetovej stránke spoločnosť informuje o zodpovednosti dodávateľského reťazca. Adidas neinformuje o auditoch v garbiarňach a nie sú k dispozícii ani konkrétne nálezy o vplyvoch dosiahnutých prostredníctvom opatrení na zmiernenie/odstránenie.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Prijaté opatrenia a postupy v praxi vo veľkej miere spĺňajú predpoklady na zabezpečenie zodpovednosti za identifikáciu zraniteľných skupín a negatívnych vplyvov na ľudské práva. Napriek tomu štruktúra dodávateľského reťazca so sprostredkovateľmi, veľkým počtom dodávateľských tovární a potenciálnym nedostatkom transparentnosti subdodávateľov a dodávateľov surovín (napr. garbiarní), neuľahčuje identifikáciu negatívnych dopadov na pracovné podmienky a ľudské práva.

UPRAVIŤ

So zavedenými celoplošnými štandardnými pracovnými postupmi **Adidas položila základy pre konkrétne akcie účelnej HRDD a sú zavedené procesy, ktoré umožňujú prevenciu, zmiernenie a odstránenie negatívnych vplyvov na ľudské práva v jej dodávateľskom reťazci.** CYS vidí priestor na zlepšenie. Prípady týkajúce sa nepriaznivo ovplyvnených pracovných práv, napríklad v dodávateľskej spoločnosti PT Panarub v Indonézii,¹³ ukazujú, že Adidas zatiaľ nepreberá dostatočnú zodpovednosť za zmiernenie a odstránenie porušení pracovných a ľudských práv na úrovni dodávateľov. CYS vidí riziko, že Adidas

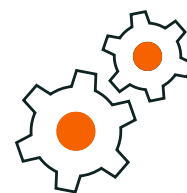
KOMUNIKOVAŤ:

Spoločnosť sa zúčastnila na prieskume, vyplnila dotazník a poskytla množstvo podporných dokumentov. **Adidas vo veľkej miere plní svoju zodpovednosť prezentovať to, ako rieši negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva.** CYS vyzýva Adidas prezentovať výsledky dosiahnuté zmiernením / odstránením, ako aj rozsah v akom garbiarne plnia normy Adidas, a tiež ako Adidas rieši negatívne vplyvy na ľudské práva v garbiarňach. CYS očakáva viac správ o pokroku v súvislosti s revidovaným mechanizmom sťažností

CYS vidí riziko v tom, že robotníci, najmä tí pracujúci doma, nebudú identifikovaní a chránení. CYS odporúča Adidas rozšíriť monitorovanie a mechanizmus sťažností na všetky úrovne dodávateľov, aby pokryl všetkých robotníkov v celom dodávateľskom reťazci. CYS vyzýva Adidas, aby identifikovala referenčné hodnoty s vhodným zapojením miestnych zúčastnených strán s cieľom zaviesť dôstojnú mzdu pre všetkých robotníkov vo svojom dodávateľskom reťazci.

presúva zodpovednosť za realizáciu CAP na obchodných partnerov. CYS vyzýva Adidas, aby spustil trvalé zmeny pre všetkých robotníkov v celosvetovej výrobe obuvi, a to prevzatím väčšej zodpovednosti a finančnou podporou procesov na zmiernenie a odstránenie. CYS vyzýva Adidas ako vedúcu spoločnosť v odvetví s významnou globálnou kúpnu silou, aby zintenzívnila svoju spoluprácu s miestnymi zúčastnenými stranami a iniciatívami rôznych zúčastnených strán. CYS vyzýva Adidas, aby sa zaoberala hlavnými príčinami endemických problémov v globálnom priemysle výroby obuvi a systematickejšie riešila kľúčové problémy.

tretích strán spusteným v roku 2014 a následnými opatreniami týkajúcimi sa sťažností tretích strán prijatých v roku 2015. CYS verí, že Adidas bude naďalej prispievať k výraznej zmene pracovných podmienok v globálnom obuvníckom a kožiarskom priemysle. CYS vyzýva Adidas, aby využila svoj vplyv na vedenie smerom k trvalým zmenám v odvetví a stanoveniu vysokej priority pre HRDD.

¹³ Clean Clothes Campaign, "Mizuno denies support to unfairly dismissed Indonesian workers", 7 March 2016, <http://www.cleanclothes.org/news/press-releases/2016/03/07/mizuno-denies-support-to-unfairly-dismissed-indonesian-workers> (25.04.2016) and "Adidas and Mizuno involved in unfair dismissal case", 9 November 2015, <http://www.cleanclothes.org/news/2015/08/26/adidas-and-mizuno-involved-in-unfair-dismissal-case> (25.04.2016)..

BATA*

Bata[®]

NEJAKÁ SNAHA

Ďalšie značky:

baby bubbles

Bata
COMFIT

B.first

Bubblegummers

marie claire.

NORTH STAR

PataPata

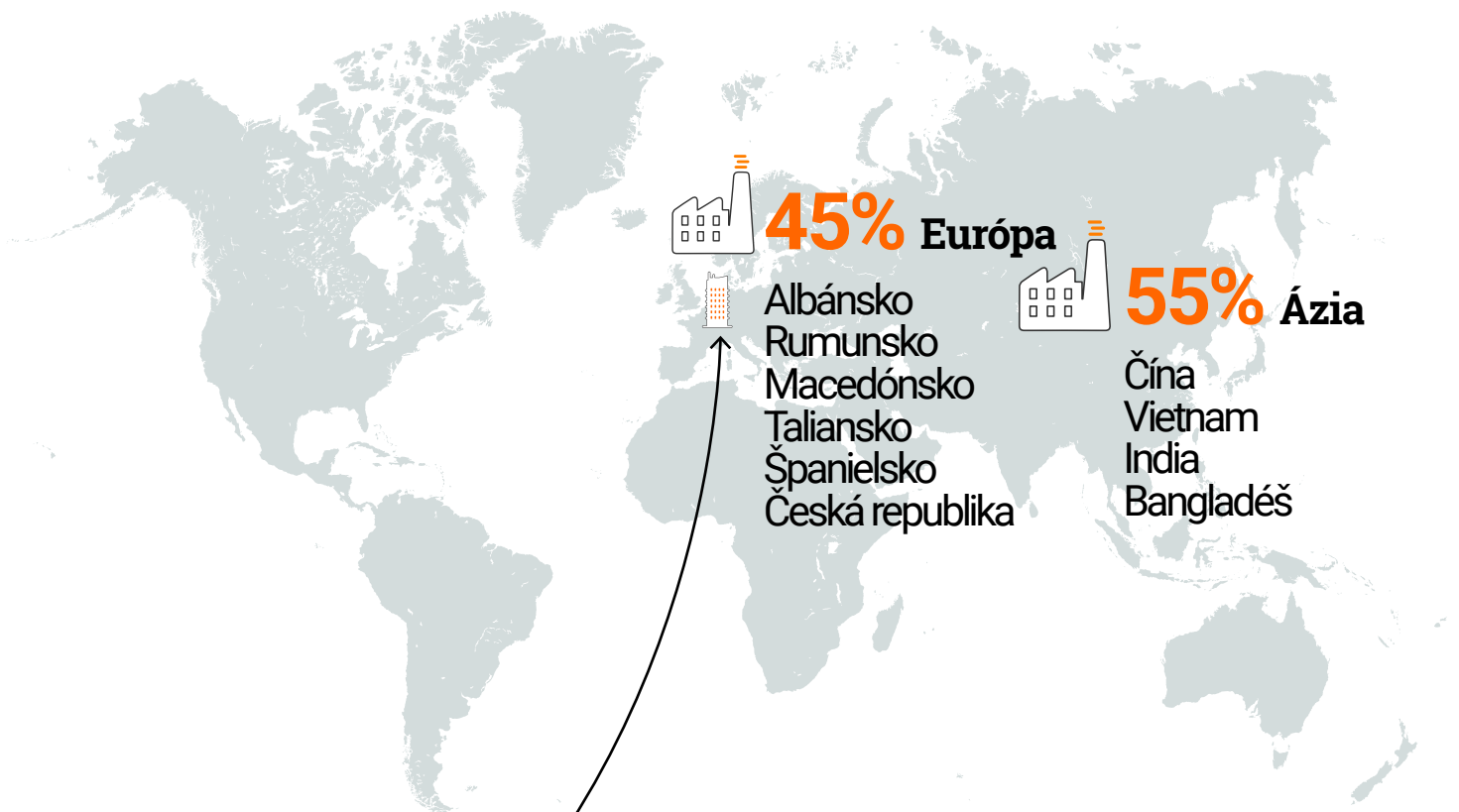

Sandak

sundrops.

Toughees
Made Strong to Last LongGENUINE
TOMY
TAKKRATHINK OUTDOORS
WEINBRENNER
SINCE 1892

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI):

* informácie v tejto správe sa vzťahujú iba k Bata Europe.

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2014)

CENTRÁLA:

Lausanne
(Švajčiarsko)
OBRAT (2015):

€ ?

Bata nezverejňuje
túto informáciu

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ (OBUV):

KRAJINY VÝROBY OBUVI:

Bata Europe vyrába 15% svojej obuvi
vo vlastnej továrni v Českej republike

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Podľa poskytnutej dokumentácie spoločnosť vypracovala a realizovala štandardný prevádzkový postup auditu a zhody (audit and compliance standard operating procedure - ACSOP) v súlade s Globálnym programom sociálneho súladu (Global Social Compliance Programme - GSCP). Jej hodnotiacia stratégia pre ázijských dodávateľov je založená na programe auditu, kým pre európskych dodávateľov je založený na formálnom a priebežnom dialógu s nákupným tímom. Tímy Bata v Číne a Indii auditujú dodávateľov podľa Smernice Bata pre sociálny a environmentálny audit a zhodu pri obstarávaní.

Bata poskytuje dodávateľom podporu a tréning o Bata CoC prostredníctvom workshopov a osobných stretnutí. Na hlásenie porušení CoC môžu robotníci a ďalšie zúčastnené strany zaslať Bata e-mail (kontakt je na korporátnej internetovej stránke). V prípade porušení sú medzi dodávateľom a Bata dohodnuté nápravné opatrenia a časový plán. Spoločnosť informovala, že takto to funguje viac ako tri roky s HIVOS a FLA, spolu s ďalšími medzinárodnými výrobcami, aj pre projekt v Indii na odstránenie detskej práce súvisiacej s prácou doma.

Dôstojná mzda:

Doteraz sa neuskutočnili žiadne výpočty referenčných hodnôt dôstojne mzdy. Bata nie je členom

žiadnej iniciatívy zúčastnených strán zameranej na problematiku miezd.

Zdravie a bezpečnosť:

V CoC spoločnosti je krátka a všeobecne formulovaná kapitola s ustanoveniami o ochrane zdravia a bezpečnosti robotníkov, neodvoláva sa však na medzinárodné normy. Spoločnosť nemonitoruje pracovné podmienky v garbiarňach. Spoločnosť Bata uviedla, že dodávatelia poskytujú osobné ochranné

prostriedky (PPE) všetkým robotníkom a toto Bata monitoruje. Tvrdí, že ustanovenia CoC spolu so Stratégiou Bata o zdraví a bezpečnosti zabezpečujú, aby robotníci mali garantované protipožiarne opatrenia a bezpečnosť budovy.

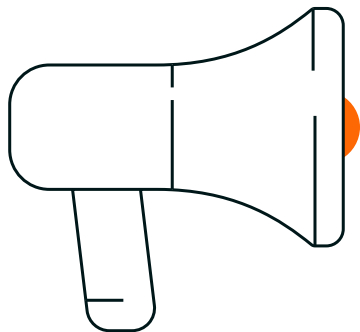

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

Dodávateľský CoC je verejne dostupný. Okrem svojej korporátnej internetovej stránky má Bata ďalšiu webstránku venovanú udržateľnosti. Nie sú však zverejňované podrobné nálezy auditov, sťažnosti robotníkov, opatrenia na zmiernenie / odstránenie, ani údaje o vývoji miezd na úrovni dodávateľov. Bata zverejnila správu o udržateľnosti prvýkrát v

roku 2013 a ďalšiu v roku 2016, v súlade s Globálnou iniciatívou na predkladanie správ. Zoznam dodávateľov nie je verejne prístupný, ako ani Zoznam obmedzených látok (hoci tento bol CYS na požiadanie poskytnutý).

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Odpovede Bata spolu s dokumentmi poskytnutými CYS poukazujú na uvedenie si problematiky ľudských práv vo výrobe obuvi. **CYS má však obavy, že požiadavky na obchodných part-**

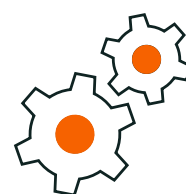
nerov, rozsah monitoringu a obmedzené ľudské zdroje na CSR umožňujú iba čiastočne identifikovať riziká na pracoviskách a zraniteľné skupiny v celom dodávateľskom reťazci.

UPRAVIŤ:

Bata len nedávno položila základy pre konkrétne opatrenia pre účinnú HRDD. Počas niekoľko málo rokov sa Bata podarilo vypracovať komplexný program hodnotiaceho auditu na monitorovanie svojho dodávateľského reťazca. Na základe poskytnutých informácií **CYS prišla k záveru, že Bata má dobrú východiskovú pozíciu, ale stále ju čaká veľa práce s prispôbením obchodných postupov, aby plne splnila svoju zodpovednosť v HRDD. Iniciatíva čaká na implementáciu rovnako rýchlu ako to bolo v prípade hodnotiaceho programu.** CYS vyzý-

va Bata aby riešila hlavné problémy a proaktívne zabezpečila dobré pracovné podmienky v garbiarňach. CYS verí, že spoločnosť zintenzívni spoluprácu s miestnymi zúčastnenými stranami a iniciatívami rôznych zúčastnených strán. CYS osobitne vyjadruje poľutovanie nad neúspešným zapojením Bata do riešenia problémov s ľudskými a pracovnými právami v dvoch z jej bývalých dodávateľských tovární, Palla & Co. na Sri Lanke¹⁴ a Calzado Sandak v Mexiku¹⁵. V oblasti dôstojnej mzdy pre všetkých robotníkov CYS vyzýva Bata k proaktívnejšiemu prístupu.

KOMUNIKOVAŤ:

Spoločnosť Bata sa zúčastnila na prieskume, vyplnila dotazník a poskytla podpornú dokumentáciu. Spoločnosť bola k dispozícii pre ďalšie vysvetlenia. Spoločnosť vykazuje počas niekoľkých posledných rokov snahu o zlepšenie sociálnych a ekologických podmienok vo svojom dodávateľskom reťazci. CYS víta strategickú ochotu stanoviť záväzky 2020¹⁶ a vidí potenciál v tom, čo Bata doteraz iniciovala. **CYS verí, že Bata čoskoro naplní svoju zodpovednosť prezentovať, ako sú riešené negatívne vply-**

vy na ľudské a pracovné práva. Spoločnosť sa verejne zaviazala stať sa transparentnejšou a ohlásila plány na prechod na systém každoročného predkladania správ.

¹⁴ Clean Clothes Campaign, Bata dodging responsibility, 26 May 2014, <http://www.cleanclothes.org/ua/2014/cases/palla> (26.04.2016) and Clean Clothes Campaign, Bata refuses to step up for the people who made their shoes, 25 September 2014, <http://www.cleanclothes.org/news/2014/09/25/bata-refuses-to-step-up> (25.04.2016).

¹⁵ IndustriALL Global Union, Bata worker in Mexico arrested, 17 September 2015, <http://www.industrialunion.org/bata-worker-in-mexico-arrested> (25.04.2016).

¹⁶ Bata, Our 2020 commitments, Bata Life. <http://batalife.com/thinking-long-term/our-commitments/> (26.04.2016).

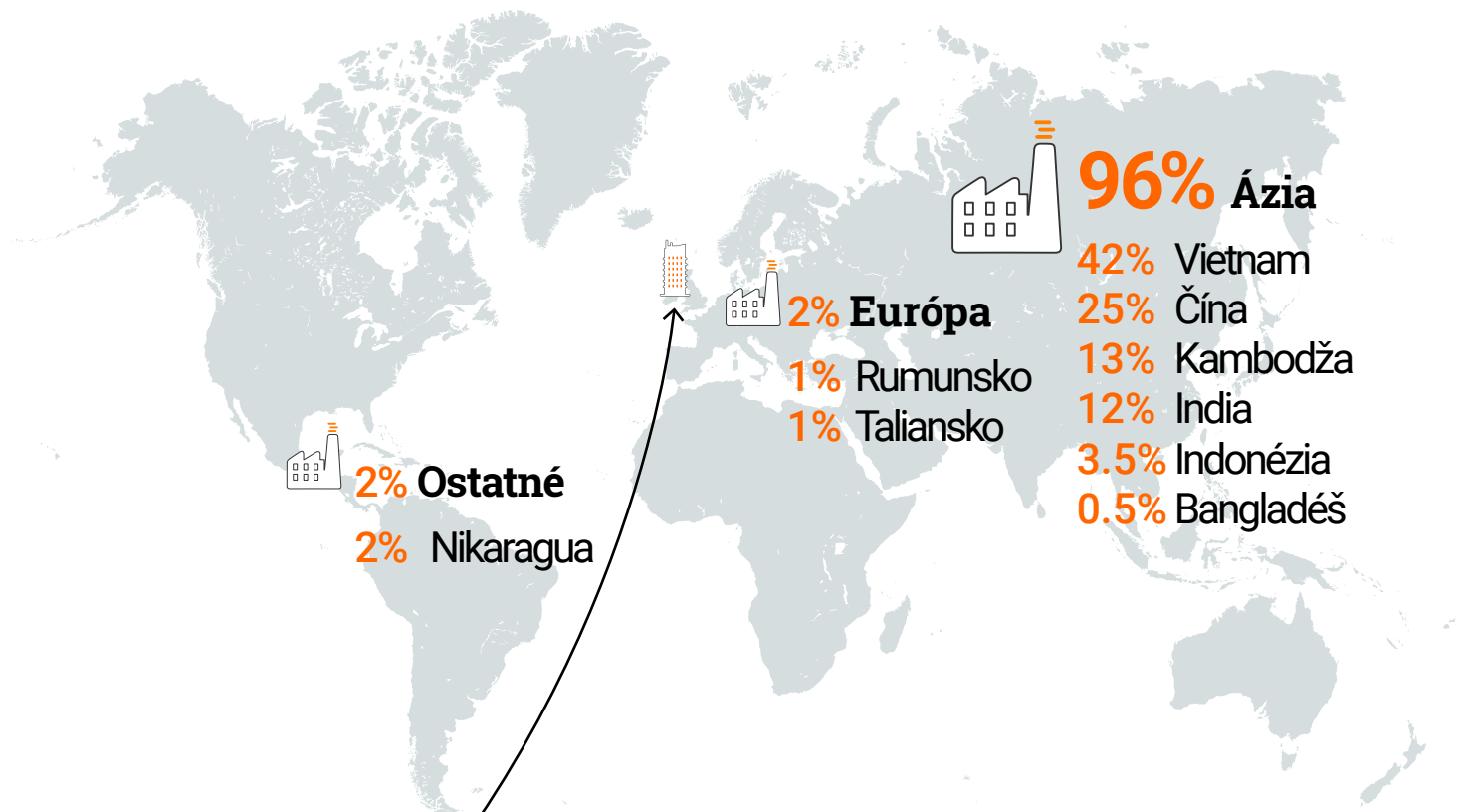
C&J CLARK INTERNATIONAL LTD*

Clarks

NEJAKÁ SNAHA

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

* ďalej uvádzané ako Clarks

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2014)

CENTRÁLA:

Somerset
(Anglicko)

OBRAT:

€€

1.9 miliárd

POČET DODÁVATEĽSKÝCH
TOVÁRNÍ KOŽE
(GARBIARNE):Nezverejnila túto
informáciu

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ OBUVI: 79

68 Ázia

23 Vietnam, 21 Čína,
16 India, 5 Kambodža,
2 Indonézia,
1 Bangladéš

10 Európa

5 Rumunsko,
5 Taliano1 ostatné
regióny

1 Nikaragua

KRAJINY VÝROBY KOŽE (GARBIARNE):

90%

Asia

China, Taiwan, Vietnam, India, Pakistan;

7% 3%

Európa
Italy, UK;Ostatné regióny
USA, Argentina

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Odpoovede spoločnosti ukazujú, že niektoré aktivity HRDD sú integrované do obchodných aktivít v celom dodávateľskom reťazci, aj na centrálnej úrovni. Jej proces hodnotenia na overenie zhody so svojimi normami je celý založený na audite (vykonávanom samotnou spoločnosťou alebo tretími stranami poskytujúcimi auditorské služby). Program auditu pokrýva takmer celú výrobu Clarks. Spoločnosť nedávno začala posilňovať zapojenie robotníkov a vedúcich prostredníctvom podrobnejšieho prieskumu, ešte navyše k svojim procesom auditov. Viac

ako 75% kože, ktoré Clarks používa na výrobu svojej obuvi, pochádza z garbiarní, ktoré dosiahli bronzový, strieborný alebo zlatý stupeň Pracovnej skupiny pre kožu (LWG). Clarks nemá pre svojich dodávateľov nezávislý mechanizmus na prijímanie sťažností robotníkov. Spoločnosť rieši porušenie Kódexu postupov (CoP) vypracovaním Plánu nápravných opatrení (CAP) s dodávateľskou továrňou a poskytnutím tréningu. Spoločnosť uviedla, že prijíma opatrenia na opravu a vylepšenie problémov a že ukončenie obchodného vzťahu zostáva poslednou možnosťou.

Dôstojná mzda:

Spoločnosť doteraz nerobila žiadne výpočty na identifikáciu potrieb na dôstojnú mzdu vo svojich dodávateľských krajinách. Clarks nie je členom žiadnej

iniciatívy zúčastnených strán zameranej na problematiku miezd.

Zdravie a bezpečnosť:

Spoločnosť má vo svojom CoP ustanovenia o zdraví a bezpečnosti a uvedomuje si nebezpečné látky a problematické procesy vo svojom dodávateľskom reťazci výroby obuvi. Podľa Clarks, jej stratégia určuje obmedzenia na širokú škálu látok a pre svoje výrobky realizuje program manažmentu chemických látok. Clarks monitoruje pracovné podmienky v garbiarňach. Clarks uviedla, že osobné ochran-

né prostriedky (PPE) a tréning pre ich správne použitie poskytujú jej obchodní partneri. Clarks monitoruje protipožiarne opatrenia a bezpečnosť budov pre robotníkov prostredníctvom auditu obchodných partnerov. V krajinách, kde je vyššie riziko v oblasti bezpečnosti budov, spoločnosť vykonáva štrukturálne hodnotenie prostredníctvom poskytovateľa.

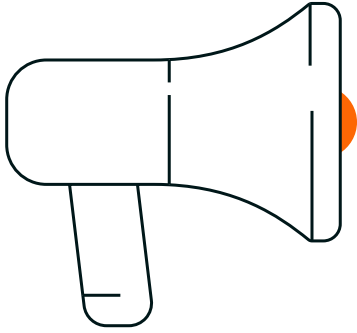

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

CoP spoločnosti pre dodávateľov je verejne dostupný. Clarks nezverejňuje správu o udržateľnosti. Clarks zverejňuje informácie o aktivitách spoločenskej zodpovednosti na svojej internetovej stránke, ale neinformuje podrobnejšie o výsledkoch aktivít v rámci dodávateľského reťazca, opatreniach na zmiernenie / odstránenie a ich výsledkoch. Ročné

správy o udržateľnosti sú k dispozícii výlučne len pre akcionárov a sú uverejnené len Centrálne spoločnosti vo VB. Clarks nezverejňuje zoznam dodávateľov ani zoznam obmedzených látok (RSL), tieto neboli poskytnuté ani CYS.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Štruktúra dodá-
vateľského reťazca

Clarks vykazuje vhodné charakteristiky, ktoré sú dobrými predpokladmi pre účelné opatrenia HRDD. CYS vidí riziko, že požiadav-

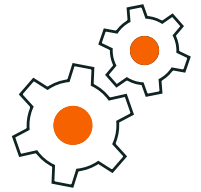
ky na obchodných partnerov a realizované postupy umožňujú iba čiastočne identifikovať negatívne vplyvy na ľudské práva a zraniteľné skupiny, najmä v garbiarňach a subdodávateľských obuvníckych továrňach.

UPRAVIŤ:

Z hľadiska HRDD vidí CYS vysokú pravdepodobnosť, že procesy, ktoré Clarks realizuje, umožňujú iba čiastočnú prevenciu, zmiernovanie a odstránenie negatívnych vplyvov na ľudské práva v jej dodávateľskom reťazci. Clarks je v dobrej východiskovej pozícii prevziať viac zodpovednosti za svoj globálny dodávateľský reťazec a zabezpečiť, aby práva všetkých robotníkov v dodávateľskom reťazci boli rešpektované, aby mohlo dôjsť ku skutočnej zmene.

Skúsenosti z odevného priemyslu ukazujú, že audit ako jediný nástroj často nie je dostatočný na primerané posúdenie skutočnej situácie v továrňach. CYS tiež verí, že Clarks zintenzívni zapojenie príslušných zúčastnených strán (ako robotníci a odbory) do svojho obchodného prístupu. CYS vidí riziko, že Clarks posúva svoju zodpovednosť smerom dole v dodávateľskom reťazci..

KOMUNIKOVAŤ:

Spoločnosť sa zúčastnila na prieskume, vyplnila dotazník a poskytla podpornú dokumentáciu. Clarks bola k dispozícii pre ďalšie vysvetlenia. Z hľadiska HRDD, svojimi opatreniami Clarks zatiaľ nenapĺňa povinnosť prezentovať, ako rieši negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva. CYS očakáva skorú informáciu o konkrétnych plánoch na zvýšenie úrovne informácií, vrátane zverejnenia zoznamu

dodávateľov a implementácie nového prístupu na intenzívne prieskumy medzi robotníkmi a vedúcimi na úrovni dodávateľov.

DEICHMANN

Ďalšie značky:

5TH AVENUE

AGAXY

Bären-Schuhe

Björndal

Bobbi Shoes

BORELLI

casa mia

CATWALK

CLAUDIO CONTI

CORTINA

Cupcake Couture

easy STREET

elefanten

Graceland

HIGHLAND CREEK

LANDROVER

medicus

MEMPHIS one

SAHARA

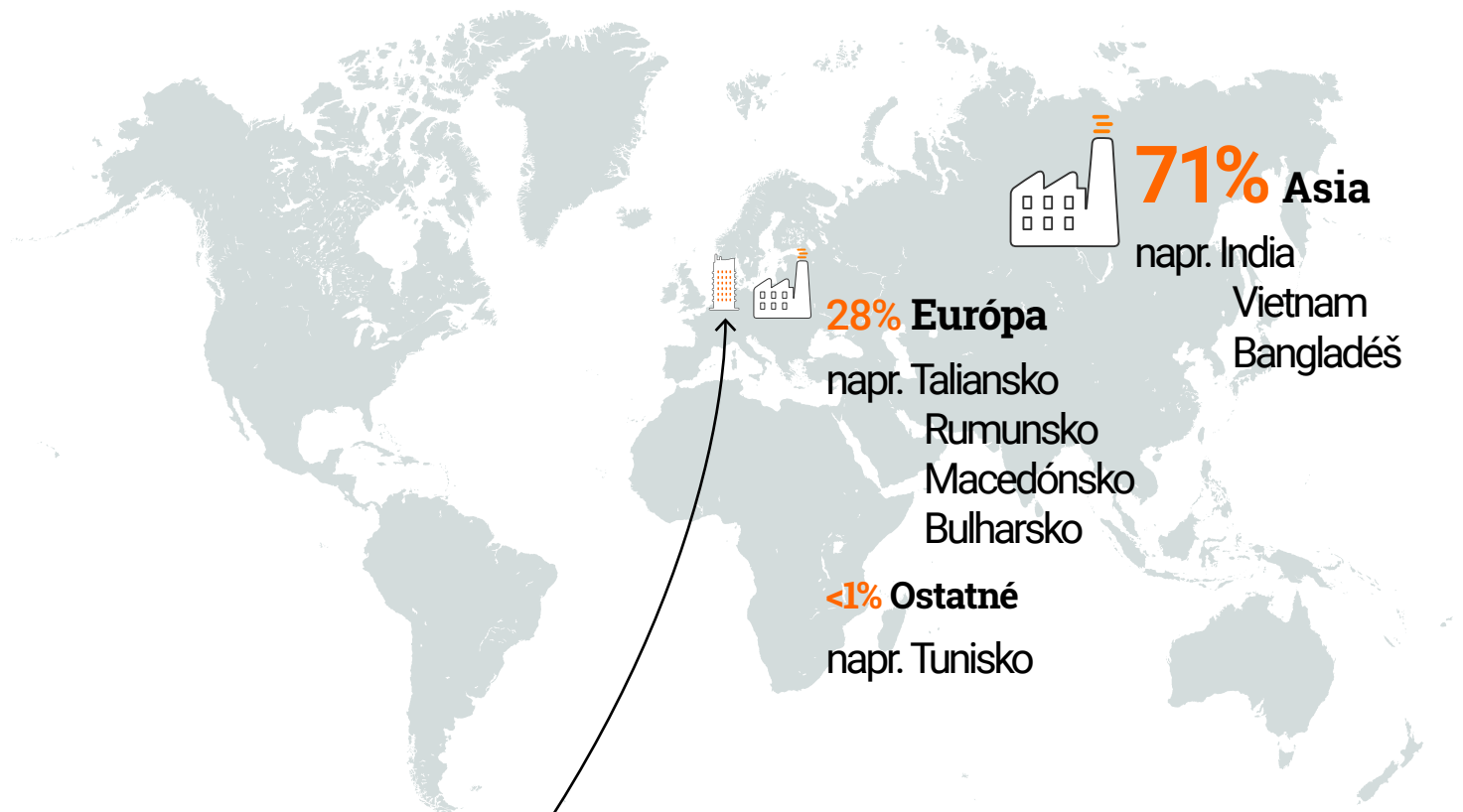
VENICE street & apartment

victory

victory performance

Vty

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2015)

CENTRÁLA:

Essen
(Nemecko)

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ OBUVI:

OBRAT:

€€€€€

5.3 miliárd

POČET KRAJÍN DODÁVAJÚCICH OBUV:

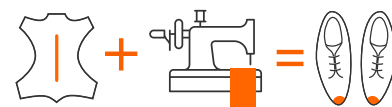

40 krajín

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Na zhodnotenie porušovania pracovných a ľudských práv vo svojom dodávateľskom reťazci využíva Deichmann audity tretích strán (BSCI, SAI, LWG) a má globálny tím pre kvalitu a rozvoj so 60 ľuďmi, ktorý pracuje na mieste vo väčšine výrobných jednotiek. Podľa Deichmann, sú dodávatelia monitorovaní a Deichmann plánuje rozšíriť proces auditu na všetkých dodávateľov surovín (garbiarne sú monitorované alebo sú v procese auditu). Deichmann uvádza, že integrovala proces analýzy odchýlok dodávateľských štruktúr, ako aj plánovanie všetkých potrebných krokov na audit a zlepšenie. V

niektorých výrobných krajinách (napr. India) Deichmann podporila vytvorenie pracovných centier v blízkosti robotníkov pracujúcich doma, aby sa predišlo výrobe obuvi mimo kontroly spoločnosti. Spolu s FLA, Deichmann pracuje na projekte zmiernenia rizík detskej práce. Deichmann uvádza, že pracuje v súlade s procesmi BSCI pre mechanizmus sťažností. Ak audit preukáže porušenie noriem, Deichmann vypracuje plán nápravy so svojimi dodávateľmi v procese obojstranných diskusií. Spoločnosť vytvorila systém pravidelnej kontroly na sledovanie postupu dodávateľov a poskytuje podporu, keď je potrebné.

Dôstojná mzda:

Deichmann uvádza, že robila výpočty na identifikáciu potrieb pre dôstojnú mzdu platenú vo svojom dodávateľskom reťazci. Spoločnosť nezverejnila žiadne konkrétne výpočty referenčných hodnôt, ale vysvetlila, ako proaktívne realizovala vlastný prieskum v továrňach v Indii a Číne. Spoločnosť požaduje

od svojich obchodných partnerov platu dôstojnej mzdy a sleduje plnenie tejto povinnosti prostredníctvom auditov. Audity vykonávané BSCI zahrňujú nezáväznú analýzu rozdielov o „minimálnej dôstojnej mzde“.

Zdravie a bezpečnosť:

CoC spoločnosti obsahuje normy ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci. Deichmann prezentovala uvedenie o rizikách v procesoch výroby obuvi a kože. Spoločnosť uviedla, že žiada od svojich obchodných partnerov z výroby Kartu bezpečnostných údajov materiálu (MSDS). Deichmann vysvetlila, že audity LWG zabezpečujú, aby všetci robotníci nosili PPE

požadované v MSDS a že továrne poskytujú PPE zadarmo. Aby sa spoločnosť ubezpečila, že protipožiarne opatrenia a bezpečnosť budov sú zaistené, nominovala nezávislé audítorské spoločnosti na certifikáciu výrobných priestorov v Indii a Bangladéši.

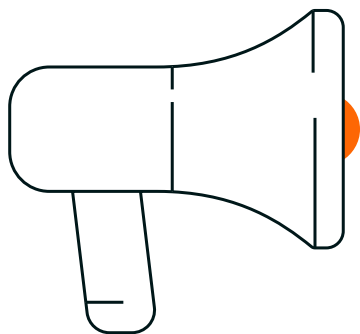

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

CoC je verejne prístupný. Zoznam obmedzených látok (RSL) Deichmann nie je verejný, ale bol poskytnutý CYS. Spoločnosť uviedla, že jej RSL vychádza z CADS RSL, ktorá je verejne dostupná. Deichmann nezverejňuje zoznam dodávateľov ani správu o udržateľnosti. Spoločnosť všeobecne informu-

je na svojej internetovej stránke o zodpovednosti dodávateľského reťazca, ale nezverejňuje výsledky aktivít dodávateľského reťazca, ani opatrenia na zmiernenie/odstránenie a ich dopady.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Štruktúra dodá-
vateľského reťazca

Deichmann má príslušné charakteristiky, ktoré sú dobrým predpokladom pre účelnú HRDD. **Prijaté opatrenia a postupy čiastočne spĺňajú predpoklady na naplnenie zodpovednosti za identifikáciu zraniteľných skupín a**

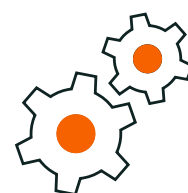
negatívnych vplyvov na ľudské práva vo svojom dodávateľskom reťazci. CYS však vidí možnosť, že negatívne vplyvy na robotníkov, najmä v garbiarňach, nebudú identifikované. CYS vyzýva Deichmann, aby urobila viac výpočtov na identifikáciu potrieb pre dôstojnú mzdu v dodávateľských krajinách.

UPRAVIŤ:

Deichmann doložila, že investovala do CSR a prezentovala stratégiu na implementáciu a monitorovanie ľudských práv. CYS však má obavy, či Deichmann dokáže predchádzať, zmierniť a odstrániť negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva v celom svojom dodávateľskom reťazci. CYS vyzýva Deichmann, aby zdieľala ešte viac zodpovednosti na zmiernenie a odstránenie porušení, aby aktívne podporovala FoA / CBA a vykonala komplexnejšie riadenie rizík, ktoré sa sústreďuje na dotknutých

nositeľov práv a vychádza zo silnej a účelnej konzultácie s potenciálne ovplyvnenými stranami (robotníci, odbory, mimovládne organizácie). Skúsenosti z odevného priemyslu ukazujú, že komerčné audity často nie sú dostatočné na primerané zhodnotenie skutočnej situácie v továrňach. LWG nemá proces na zmiernenie alebo odstránenie porušení. CYS očakáva rýchlu aktualizáciu akčného plánu, ktorý zabezpečí, aby všetci robotníci v dodávateľskom reťazci dostali primeranú odmenu, a zapojenie zástupcov robotníkov do tohto procesu.

KOMUNIKOVAŤ:

Spoločnosť Deichmann sa zúčastnila na prieskume, vyplnila dotazník a poskytla podpornú dokumentáciu. Spoločnosť bola k dispozícii pre ďalšiu spätnú väzbu a ukázala všeobecnú ochotu k dialógu. Deichmann prejavila vôľu a počas posledných rokov urobila kroky na zlepšenie sociálnych a ekologických podmienok vo svojom dodávateľskom reťazci. **Z hľadiska HRDD Deichmann zatiaľ nespĺňa svoju povinnosť prezentovať, ako rieši negatívne dopady na pracovné**

a ľudské práva. CYS očakáva zverejnenie informácií a konkrétnych dôkazov o vplyvoch opatrení na mieste a referenčných hodnôt pre výpočet dôstojnej mzdy. Ako jedna z vedúcich spoločností v odvetví by Deichmann mala byť príkladom na ceste vedúcej k trvalým zmenám v odvetví, a to stanovením vysokej priority pre HRDD a urýchlením implementácie vo vlastnom dodávateľskom reťazci.

EL NATURALISTA

IN EL
NATURALISTA

NA DOBREJ
CESTE

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI):

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2014)

CENTRÁLA:

Quel La Rioja
(Španielsko)

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ (výroba obuvi):

3 vlastné

továrne vyrábajúce všetku ich obuv

OBRAT:

€€€€€€€€€€

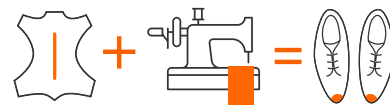
32.1 miliónov

KRAJINY VÝROBY OBUVI:

2 krajiny

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

El Naturalista vyrába všetku svoju obuv vo vlastných továrňach v Španielsku (35%) a Maroku (65%). Spoločnosť zadáva svoje objednávky na dodávku kože priamo dodávateľom v Taliansku (10%) a Španielsku (90%). El Naturalista uviedla, že vlastní garbiareň v Španielsku. Stratégia El Naturalista na zhodnotenie a implementáciu pracovných a ľudských práv vo svojom dodávateľskom reťazci je vyrábať obuv vo vlastných továrňach, uzatvárať priame zmluvné vzťahy s robotníkmi a objednávať kožu a komponenty obuvi od obchodných partnerov v Taliansku a Španielsku, ktorí spĺňajú predpisy EÚ.

Podľa El Naturalista všetky jej továrne majú odbo-ry a majú CBA. El Naturalista uviedla, že za CSR je zodpovedné vyššie vedenie, najmä oddelenia predaja. Spoločnosť uviedla, že svoje garbiarne pravidelne navštevuje, aby zabezpečila, že dodržiavajú predpisy EÚ a vykonávajú testy na materiáloch / výrobkoch. El Naturalista neuviedla existenciu mechanizmu sťažností robotníkov vo svojom dodávateľskom reťazci a ani CYS nepredstavila žiadny proces zmiernovania a odstránenia, ktorý sa používa v prípade porušení CoC v jej dodávateľskom reťazci.

Dôstojná mzda:

El Naturalista uviedla, že platba dôstojnej mzdy je zabezpečená tým, že všetci dodávateľia sú z Európy. Uviedla tiež, že mzdy dohodnuté v jej továrňach v Španielsku sú v súlade s Kolektívnou dohodou obuvníckeho priemyslu na celonárodnej úrovni, ktorá stanovuje vyšší štandard ako je národná minimálna mzda. Pre továrne v Maroku El Naturalista infor-

movala, že dodržiava národnú legislatívu o mzdách. Všetky továrne používajú variabilné zvýšenie miezd podľa aktivity a kvality, čo môže znamenať aj 20%-né zvýšenie oproti dohodnutej základnej mzde (v Španielsku) a mzdovým predpisom (v Maroku). Spoločnosť nie je členom žiadnej iniciatívy zúčastnených strán zameranej na problematiku miezd.

Zdravie a bezpečnosť:

El Naturalista si uvedomuje nebezpečné látky a postupy vo svojom dodávateľskom reťazci. Ale ustanovenia o zdraví a bezpečnosti v CoC nie sú komplexné (neodvolávajú sa na príslušný Dohovor ILO č. 155 a Odporúčanie č. 164). Na zabezpečenie zdravia a bezpečnosti robotníkov požaduje spoločnosť od svojich obchodných partnerov súlad s európskymi zákonmi v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci a s predpismi REACH. Spoločnosť uviedla, že

obchodní partneri poskytujú robotníkom zadarmo osobné ochranné prostriedky. Ohľadom protipožiarnych opatrení a bezpečnosti budov v dodávateľskom reťazci spoločnosť uviedla, že požaduje od obchodných partnerov súlad so svojimi bezpečnostnými predpismi. Vo vlastných továrňach spoločnosti vykonávajú audity poskytovateľ poistenia spoločnosti ako aj hlavný bezpečnostný manažér.

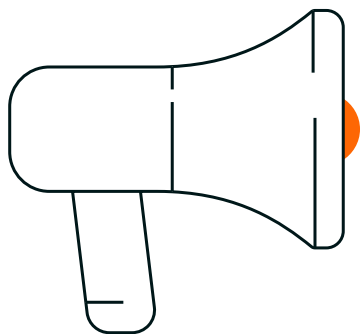

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

Kódex správania El Naturalista je verejne dostupný. Zoznam dodávateľov je zverejnený na internetovej stránke spoločnosti, ale obsahuje iba dodávateľov zo Španielska, nie však garbiarne v Taliansku ani továrne v Maroku. Na svojej internetovej stránke El Naturalista zverejňuje len všeobecné správy o zodpovednosti dodávateľského reťazca, ale doteraz nepredložila správu o svojom celom dodávateľskom reťazci, ani neuvádza podrobné nálezy a

dopady dosiahnuté opatreniami na zmiernovanie / odstránenie. Spoločnosť nezverejňuje na ročnej báze správu o udržateľnosti. Posledná a jediná správa o udržateľnosti je z roku 2012. El Naturalista uviedla CYS, že nasledujúca správa o udržateľnosti bude zverejnená v máji 2016. Spoločnosť uviedla, že má Zoznam obmedzených látok (RSL), ale nie je verejne dostupný a neposkytla ho ani CYS.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Obchodný model El Naturalista vykazuje príslušné charakteristiky, ktoré sú dobrým predpokladom pre účelnú HRDD. Prijaté opatrenia a postupy vo veľkom rozsahu naplňajú

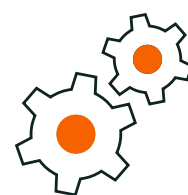
jú zodpovednosť identifikovať zraniteľné skupiny a negatívne vplyvy na ľudské práva. CYS však vidí riziko, že porušenia pracovných a ľudských práv u dodávateľov surovín, napr. v garbiarňach, nebudú identifikované.

UPRAVIŤ:

Procesy, ktoré El Naturalista realizuje, vo veľkej miere umožňujú prevenciu, zmierňovanie a odstránenie negatívnych vplyvov na ľudské práva v celom dodávateľskom reťazci. Výroba obuvi v obmedzenom počte vlastných tovární umožňuje lepšiu kontrolu a monitoring HRDD a dáva väčšiu možnosť vplyvu na pracovné podmienky. Keďže spoločnosť uvádza, že CBA sú prijaté vo všetkých výrobných továrňach, toto by malo minimalizovať riziko porušenia pracovných práv a malo by uľahčiť nápravu, ak sa porušenia objavia.

El Naturalista však neposkytol CYS dostatok dôkazov na demonštráciu toho, že spoločnosť systematicky a efektívne hodnotí a monitoruje pracovné podmienky, či už vo svojich továrňach alebo v iných zložkách svojho dodávateľského reťazca. CYS vidí riziko, že v garbiarňach hlavná časť zodpovednosti za zmierňovanie a nápravu porušenia pracovných práv zostáva na obchodných partneroch v dodávateľskom reťazci. Podľa poskytnutej dokumentácie je zameranie auditu na environmentálne otázky a manažment kvality výrobkov, ale nie na pracovné podmienky.

KOMUNIKOVAŤ:

El Naturalista sa zúčastnila na prieskume a vyplnila dotazník. Spoločnosť bola k dispozícii pre ďalšie vysvetlenie, ale neposkytla CYS komplexnú podpornú dokumentáciu. Za svoje továrne El Naturalista neposkytla podklady o tom, aké odbory pracujú v jej továrňach a aká je úloha odborov v prípade nápravy, najmä vo Voľnej obchodnej zóne v Maroku, kde odbory zdokumentované čelia prekážkam pri výkone svojej činnosti. Kým spoločnosť má dobré všeobecné podmienky a preukázala vôľu aj úsilie o zlepšenie sociálnych a ekologických podmienok vo svojom dodávateľskom reťazci, **opatrenia El Naturalis-**

ta – z hľadiska HRDD – zatiaľ nenapĺňajú povinnosť prezentovať, ako sú potenciálne a aktuálne riešené negatívne vplyvy na ľudské práva. CYS vyzýva El Naturalista, aby sa stala transparentnejšou a zverejňovala viac informácií o dodávateľoch, a dokumentovala konkrétne výsledky a dopady, najmä správy o zapojení odborov do nápravných opatrení.

EUROSKO

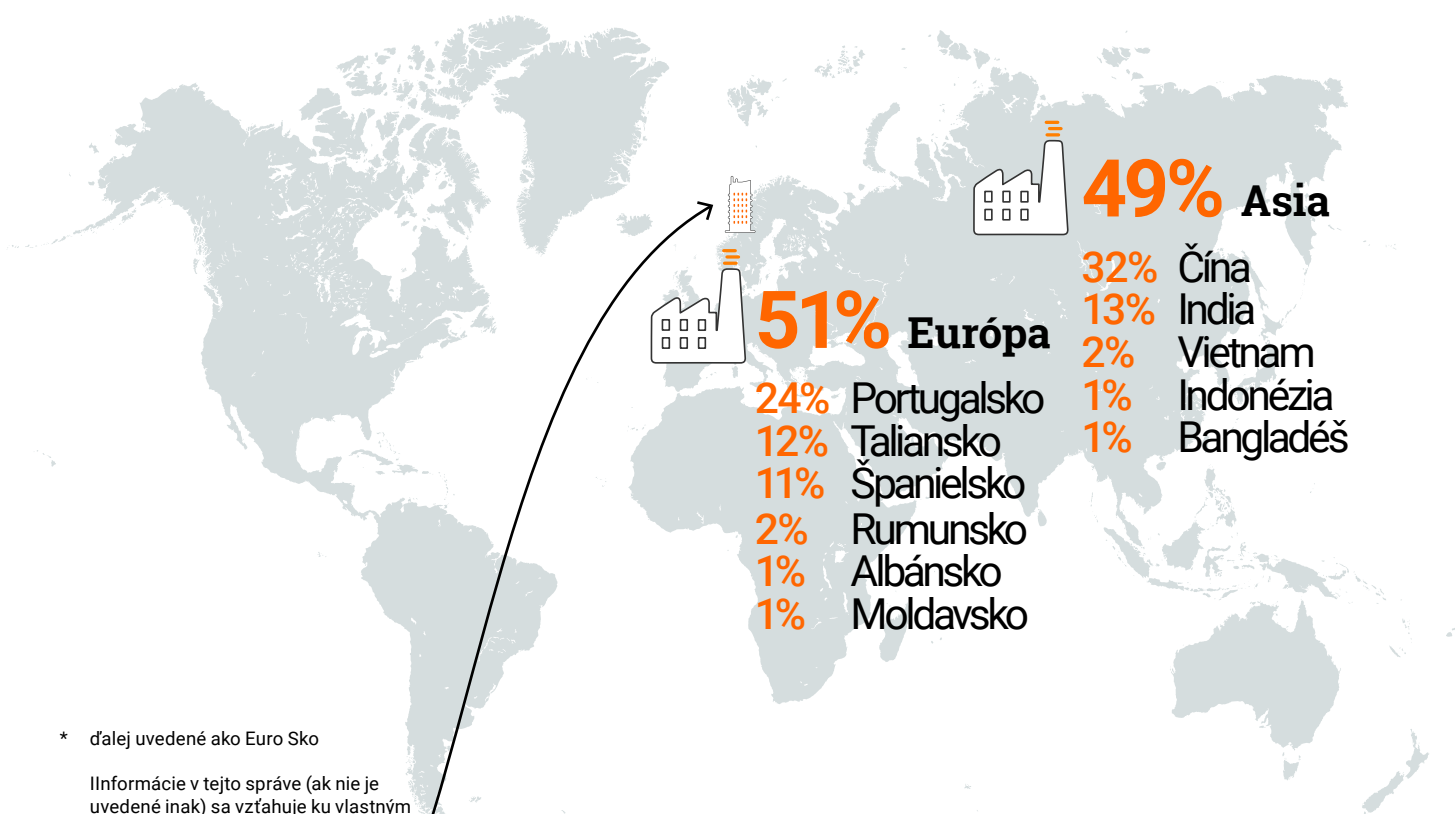
EURO SKO NORGE AS*

Ďalšie značky:

BLACK	BRONCO	BUNAD	CHOAS	COMFY STEP	CRUIZER				
DESIGN GROUP	EDIT	FACE	FLOGGER	FOLKLORE	FUEL	HOTSPOT	ICE	NA DOBREJ CESTE	
ICONIC	IN2	JOJO	KEEPERS	LIMITED	loop	MATROS	MILTON	MUZZO	
NO87	pepper	PINKY AND FOXY	PLAYGROUND	pony	REACTION	REBEL	ROCKIT	ROOTS	
SOFTWALK	SLUSHER	STOCKHOLM SKOOTY TEX	TODDLER	TEENERS	TWINX				

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI):

* ďalej uvedené ako Euro Sko

Informácie v tejto správe (ak nie je uvedené inak) sa vzťahujú ku vlastným značkám obuvi Euro Sko, ktoré predstavujú 41% jej predaja.

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2015)

CENTRÁLA:

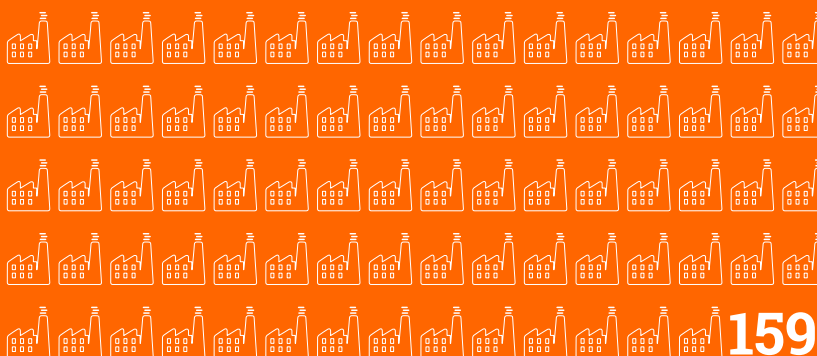
Moss (Nórsko)

OBRAT:

€€€€€€€€€€€€
€€€€€€€€

366.83 miliónov

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ OBUVI:

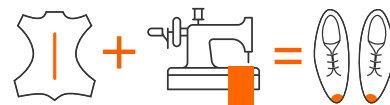

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Spoločnosť vypracovala a realizovala hodnotenie vplyvov a rizík na ľudské práva, na identifikáciu potenciálnych a aktuálnych porušení ľudských práv. Jej práca na sociálnej zodpovednosti je ukotvená na úrovni rady spoločnosti a je vo veľkej miere zapracovaná do obchodných procesov prostredníctvom celkového strategického obchodného plánu udržateľnosti. Euro Sko využíva prístup hodnotenia zahrňujúci prieskumy dodávateľov, analýzu rizík, návštevy tovární / garbiarní, sociálne audity a systematicky vyžaduje od obchodných partnerov dokumentáciu o aktuálnych správach z auditov a certifikáciách. Rozvojové kancelárie Euro Sko hodnotia riziká v dodávateľskom reťazci výroby obuvi a dávajú spätnú väzbu ústrediam. Pre garbiarne spoločnosť uviedla, že jej Oddelenie CSR a Rozvojové kancelárie sledujú pracovné podmienky, že dokumentujú návštevy, a v prípade porušení CoC

riešia problém s vedením garbiarne. Dvakrát ročne prostredníctvom prieskumov dodávateľov, Euro Sko žiada svojich dodávateľov, aby identifikovali svoje garbiarne a predstavili aktuálne členstvo v Pracovnej skupine pre kožu (LWG), spolu s inými certifikáciami a chemickou legislatívou. Euro Sko je členom Iniciatívy etického obchodovania Nórsko (IEH), nezávislej iniciatívy zúčastnených strán. Členovia IEH sú povinní riešiť výzvy vo svojom dodávateľskom reťazci a podávať otvorené správy o stave a pokroku v tomto úsilí. V prípade porušení CoC odhalených počas návštev v továrňach alebo garbiarňach, Oddelenie CSR vypracuje správu s odporúčaniami na zlepšenia, vrátane časového plánu. Tieto správy sú zasielané obchodným partnerom. Na zmiernenie porušení Euro Sko odporúča, aby obchodní partneri poskytovali tréningy v spolupráci s poskytovateľom služieb v Číne alebo cez IEH.

Dôstojná mzda:

Definícia mzdy v CoC nezahrňuje členov rodiny. V dodávateľských krajinách neboli urobené žiadne

výpočty na identifikáciu potrieb pre dôstojnú mzdu.

Zdravie a bezpečnosť:

V CoC Euro Sko sú uvedené komplexné opatrenia o Ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci, Spoločnosť si uvedomuje nebezpečné látky a procesy v dodávateľskom reťazci výroby obuvi. Euro Sko uviedla, že prísne trvá na požiadavkách a ku všetkým objed-

návkam dodávateľom prikladá dokumentáciu, ktorá jasne uvádza požiadavky spoločnosti a poskytuje návod. Továrne Euro Sko poskytujú robotníkom osobné ochranné prostriedky zadarmo.

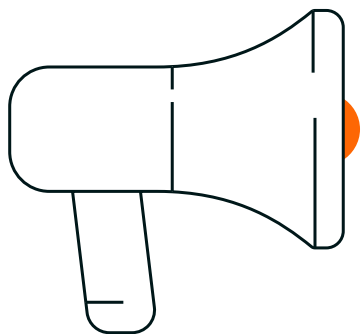

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

CoC, RSL a zoznam dodávateľov (od februára 2014) spoločnosti sú verejne dostupné. Zoznam dodávateľov obsahuje dodávateľov úrovne 1 a 2. V marci 2016, po zaslaní dotazníka, Euro Sko zverejnila aj zoznam garbiarní. Euro Sko zverejňuje správu o udržateľnosti a verejne informuje o nálezoch a vše-

obecne o opatreniach na zmiernenie / odstránenie, a o vplyvoch. Informácie o pracovných podmienkach v garbiarňach a údaje o vývoji miezd na úrovni dodávateľov nie sú uvedené.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Euro Sko doložila dôkazy, že má komplexné ustanovenia a dôveryhodné postupy na identifikáciu negatívnych vplyvov vo svojom dodávateľskom reťazci. Na základe poskytnutých dôkazov **CYS vidí všeobecné riziko, že zraniteľné skupiny nie sú identifikované.** Štruktúra dodávateľského reťazca

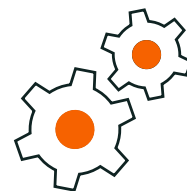
pre výrobu v určitej miere obsahuje dobré predpoklady pre zodpovedné podnikanie. CYS považuje obstarávanie cez sprostredkovateľov za prekážku pre účelné opatrenia, kvôli nedostatku priameho vplyvu na pracovné podmienky. CYS pochybuje, že existujúci mechanizmus sťažností je efektívnym nástrojom na identifikáciu porušení pracovných noriem.

UPRAVIŤ:

Ako člen IEH Nórsko už po dobu 6 rokov, **Euro Sko položila základy pre konkrétne opatrenia pre účelnú HRDD a existujúce procesy umožňujú prevenciu, zmiernovanie a odstránenie negatívnych vplyvov na ľudské práva v jej dodávateľskom reťazci.** Euro Sko ukázala vôľu byť transparentnejšou a zaväzuje sa postupne zlepšovať a prispôbovať svoje obchodné postupy. CYS žiada Euro Sko prijať prístup väčšej

zdieľanej zodpovednosti na zmiernovanie a odstránenie porušení a systematickejšie posilňovať FoA a CBA vo svojom dodávateľskom reťazci, ako aj strategicky zapájať miestne zúčastnené strany. CYS víta účasť Euro Sko na Mzdovom fóre 2016 organizovanom IEH Nórsko a jej plán zahrnúť výpočty dôstojnej mzdy v dodávateľských krajinách do svojej 5-ročnej stratégie.

KOMUNIKOVAŤ:

Spoločnosť sa zúčastnila na prieskume, vyplnila dotazník a dokumentovala svoje odpovede vhodnými podkladovými materiálmi. Euro Sko vo veľkom rozsahu naplnila svoju povinnosť prezentovať riešenie negatívnych vplyvov na pracovné a ľudské práva. CYS však dúfa, že uvidí konkrétnejšie dôkazy o vplyvoch na mieste. CYS očakáva výsledky 5-ročnej stratégie a nedávno spusteného Programu udržateľného sociálneho súladu, ktorého

cieľom je vybudovať kapacity v dodávateľských továrňach prostredníctvom tretej strany. Stále má pred sebou dlhú cestu, ale spoločnosť začala riešiť výzvy a ukázala ochotu na skutočné a trvalé zmeny pre robotníkov.

GABOR SHOES AG

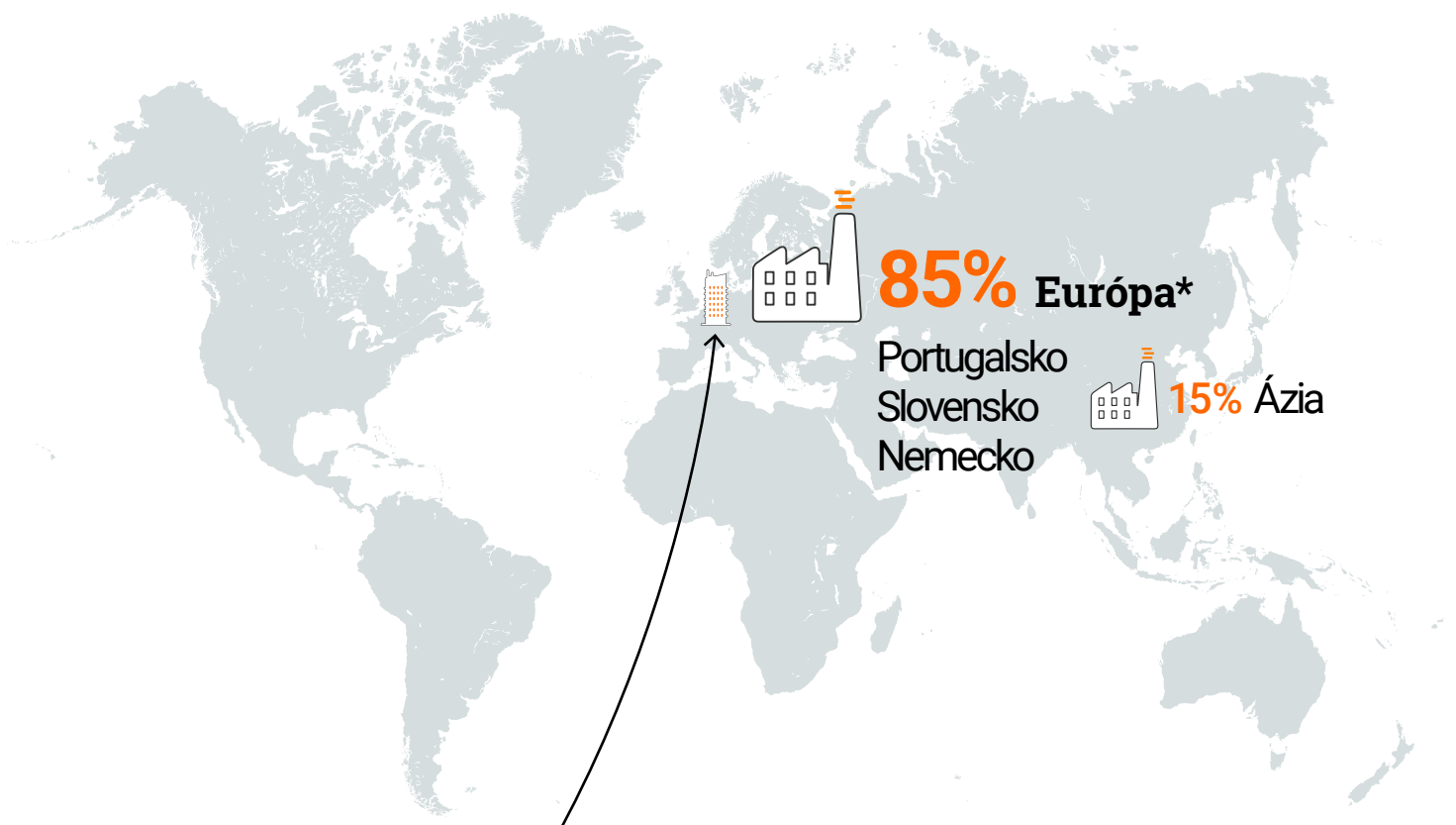
Ďalšie značky:

Gabor

PREŠLAPOVANIE

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

* vlastné výrobné miesta

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2014)

CENTRÁLA:

Rosenheim
(Nemecko)

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ:

Spoločnosť nezverejnila túto informáciu

OBRAT:

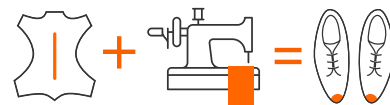
€€€€€€€€€€
€€€€€€€€

393 miliónov

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Podľa svojej internetovej stránky Gabor pravidelne monitoruje všetkých obchodných partnerov, aby identifikovala porušenia svojho CoC. Technici vykonávajú pravidelné kontroly všetkých obchodných partnerov. Tieto kontroly zahŕňujú súlad s normami spoločnosti, kontrolu kvality výrobkov ako aj požiadavky na výrobu. Gabor je členom CADS, družstevného podniku Nemeckého inštitútu obuvi, ktorý sa zameriava na znečisťujúce látky v obuvi a kožených výrobkoch. Gabor tiež uviedla, že od roku

2016 je členom iniciatívy Nemeckého federálneho združenia priemyslu obuvi a kožených výrobkov, aby vytvorila nástroj na riadenie sociálnej a ekologickej udržateľnosti pre obuvnícke spoločnosti. V prípade, že dodávateľ poruší jedno alebo viac ustanovení jej CoC, Gabor uviedla, že žiada dodávateľa iniciovať okamžité nápravné opatrenia. Ak požadované nápravné opatrenia nie sú realizované, Gabor ukončí všetku súčasnú výrobu, ukončí existujúce a zruší budúce objednávky alebo ukončí obchodný vzťah.

Dôstojná mzda:

Gabor uviedla, že robotníkom vo vlastných továrňach platí viac ako zákonnú minimálnu mzdu. Vo svojom CoC Gabor garantuje robotníkom odmenu zodpovedajúcu porovnateľným normám v príslušnej krajine a všeobecným mzdovým smerniciam Gabor. Mzdy a

iné platby musia zodpovedať minimálnej zákonnej mzde alebo bežnej mzde v odvetví v danej krajine, a musia pokrývať základné potreby robotníkov. Gabor nie je členom iniciatívy rôznych zúčastnených strán zameranej na problematiku miezd.

Zdravie a bezpečnosť:

Spoločnosť si uvedomuje nebezpečné látky a procesy v dodávateľskom reťazci výroby obuvi. CADS sa zaoberá problematikou nebezpečných látok v obuvi a hľadá riešenia na predchádzanie ich použitiu. CoC

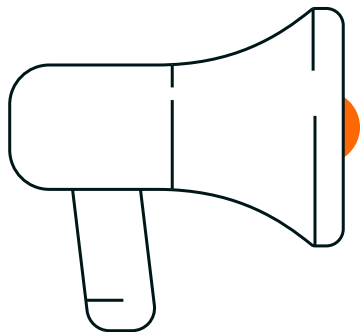
Gabor obsahuje normu pre zdravie a bezpečnosť definované v CoC, ale neodvoláva sa na Dohovor ILO č. 155 alebo Odporúčanie č. 164 o Ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci.

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

Gabor zverejnila svoj CoC na svojej internetovej stránke. Spoločnosť informovala, že používa Zoznam obmedzených látok (RSL) od CADS, ktorý je verejne dostupný. Gabor nezverejňuje zoznam dodávateľov, ani ho neposkytol CYS. Podľa informácií dos-

tupných na jej internetovej stránke, Gabor nezverejňuje správu o výsledkoch opatrení v dodávateľskom reťazci na zmierňovanie a nápravu a ich vplyvoch.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Štruktúra dodávateľského reťazca

Gabor by mohla umožniť účelné opatrenia na identifikáciu negatívnych vplyvov na pracovné a ľudské práva. **CYS sa však obáva, či tieto požiadavky na obchodných partnerov a postupy na HRDD v celom dodávateľskom reťazci umožňujú identifikovať**

UPRAVIŤ:

Gabor je spoločnosť s dlhou históriou, ktorá vyrába obuv viac ako 60 rokov. Spoločnosť vyvíja snahu o spoločenskú zodpovednosť voči svojim obchodným partnerom a robotníkom. Z hľadiska HRDD stále je priestor na zlepšenie, ale Gabor má dobrú východiskovú pozíciu. **CYS vidí riziko, že existujúce obchodné postupy neumožňujú predchádzať, zmierňovať a odstrániť negatívne vplyvy na ľudské práva v celom**

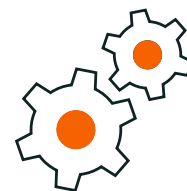
KOMUNIKOVAŤ:

Gabor nevyplnila dotazník, ale zúčastnila sa na prieskume poskytnutím dokumentácie o riadení svojho dodávateľského reťazca. Gabor neposkytol úplnú transparentnosť o svojej štruktúre a riadení dodávateľského reťazca. **CYS hodnotí aktivity Gabor**

a chrániť zraniteľné skupiny ako migrantov a robotníkov pracujúcich doma, alebo odhaliť negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva v celom dodávateľskom reťazci. Spoločnosť neposkytla CYS informácie, či má zavedený mechanizmus sťažností na identifikáciu porušení jej CoC v celom dodávateľskom reťazci.

dodávateľskom reťazci. CYS sa obáva, že zodpovednosť za nápravu porušení ľudských práv zostáva plne na obchodných partneroch. S výrobou vo vlastných továrňach jednoznačne má vplyv na pracovné podmienky a vytvára dobré predpoklady, ale CYS dúfa, že Gabor zohľadní dôležité body uvedené v tejto správe pri vytváraní svojej ďalšej stratégie pre HRDD, aby zabezpečila práva pre všetkých robotníkov v celom svojom dodávateľskom reťazci.

ako nedostatočné, čo sa týka plnenia povinností prezentovania riešenia negatívnych vplyvov na pracovné a ľudské práva.

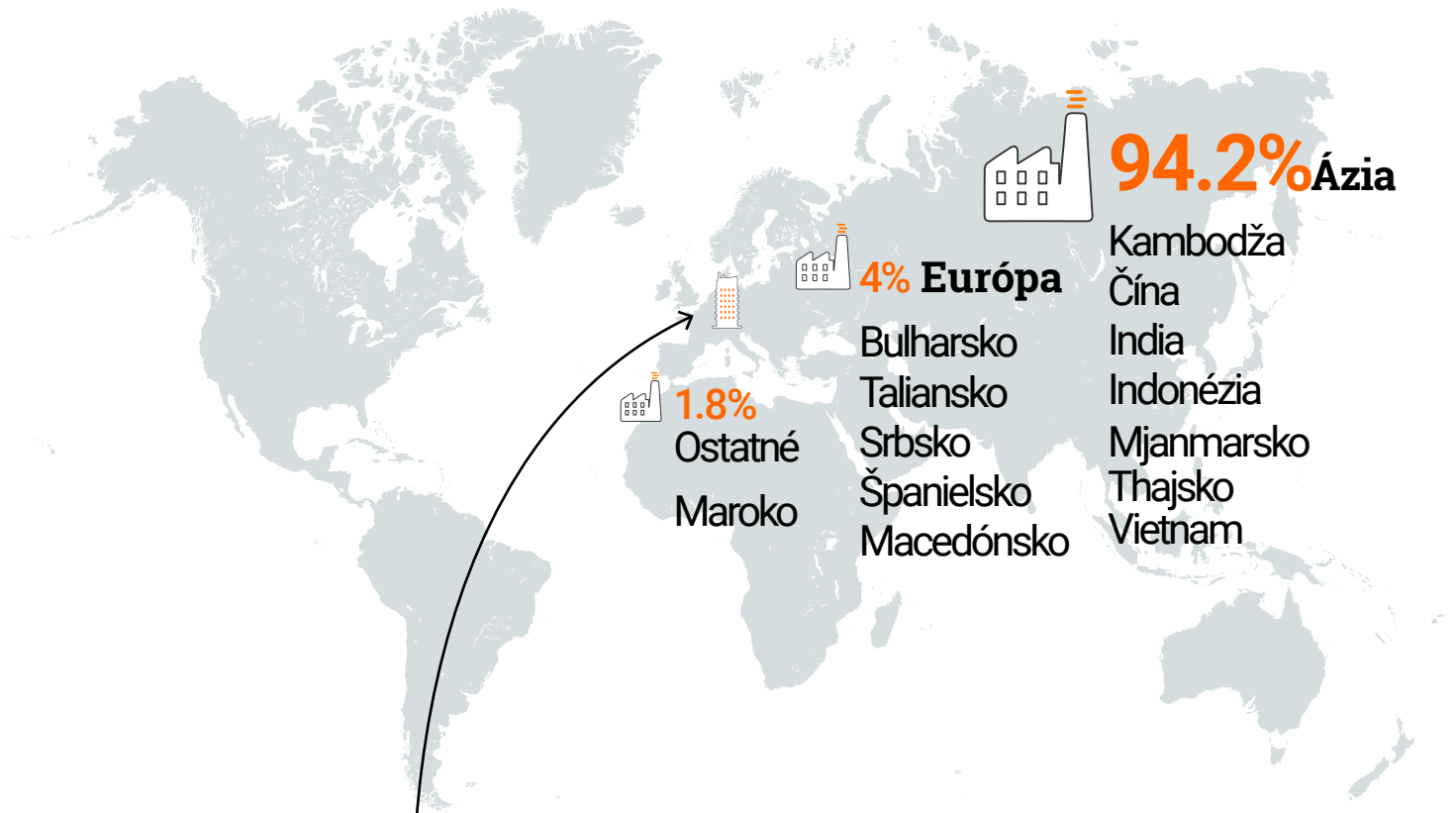
GEOX S.P.A.

GEOX

PREŠLAPOVANIE

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2014)

CENTRÁLA:

Biadene di Montebelluna Treviso (Taliansko)

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ OBUVI:

Spoločnosť nezverejnila túto informáciu

OBRAT:

€€€€€€€€€€€€€€€€€€€€€€
€€€€€€€€€€€€€€€€€€€€€€

824 miliónov

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Pri monitorovaní súladu so svojím CoC sa Geox spolieha v plnej miere na tretiu stranu. V roku 2014 Geox spustila program auditu udržateľnosti pre svoj dodávateľský reťazec, ktorý bol plne implementovaný v roku 2015. Spoločnosť monitoruje dodávateľov a garbiarne, ale nie subdodávateľov, ani dodávateľov nižších stupňov (vyrábajúcich komponenty). Spoločnosť uviedla, že audity vykonávala prostredníctvom tretích strán u všetkých dodávateľov pre finálne výrobky a začala proces auditu dodávateľov surovín. Podľa Geox sa audit sústredil na tri hlavné

oblasti: ľudský kapitál, ochrana životného prostredia a transparentnosť dodávateľského reťazca. Spoločnosť uviedla, že monitoruje garbiarne prostredníctvom systematických návštev a prostredníctvom protokolov auditu Pracovnej skupiny pre kožu. Spoločnosť uviedla, že ak audit odhalí porušenie jej CoC, je navrhnutý a dohodnutý akčný plán nápravy (CAP), spolu s dodávateľom. Plán je pridelený na zodpovednosť jednej osobe a musí byť implementovaný v dohodnutom termíne.

Dôstojná mzda:

Geox nerobila výpočty o tom, čo predstavuje dôstojnú mzdu v jej dodávateľských krajinách a nemá akčný plán na zabezpečenie toho, aby robotníci v jej dodávateľskom reťazci dostávali dôstojnú mzdu. Pre svoje vlastné továrne v Srbsku Geox kontrolovala priemernú mzdu robotníkov v obuvníckom priemysle a informovala, že jej robotníci dostávajú mzdu

o 20% vyššiu, ako je priemer v odvetví. Geox uviedla, že program auditu zahŕňa analýzu na overenie toho, že dodávatelia garantujú primeranú mzdu, v súlade so zákonnou minimálnou mzdou. Spoločnosť nie je členom žiadnej iniciatívy rôznych zúčastnených strán zameranej na problematiku miezd.

Zdravie a bezpečnosť:

CoE neobsahuje komplexné ustanovenia o Bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci pre robotníkov v celom dodávateľskom reťazci. Spoločnosť uviedla problematické látky v obuvi a doložila, že si je vedomá rizík vystavenia robotníkov nebezpečným látkam a procesom v garbiarňach. Geox uviedla, že

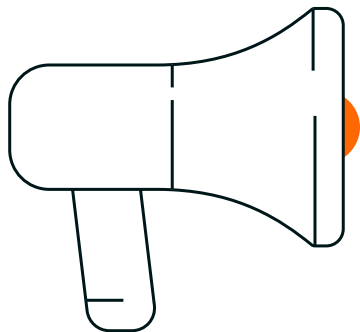
miestne predpisy zabezpečujú, že garbiarne a dodávatelia poskytujú robotníkov osobné ochranné prostriedky (PPE). Podľa Geox protipožiarne opatrenia a bezpečnosť budov pre všetkých robotníkov sú zabezpečené prostredníctvom jej programu auditu.

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

Geox zverejnila svoj Etický kódex, ale nie svoj Kódex správania pre dodávateľov. Geox nezverejňuje správu o udržateľnosti a neprezentuje verejne výsledky opatrení v dodávateľskom reťazci na zmiernenie/nápravu alebo ich vplyvy. Jej zoznam dodávateľov

ani Zoznam obmedzených látok (RSL) nie sú verejne dostupné, ale Geox poskytla CYS svoj RSL.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Aj keď štruktúra dodávateľského reťazca by vytvárala dobré predpoklady pre účinné opatrenia, **CYS vidí vysoké riziko, že aktuálne prijaté procesy a normy neumožnia rozsiahlejšiu identifikáciu negatívnych vplyvov na pra-**

covné a ľudské práva, a ani neochránia ohrozené skupiny v dodávateľskom reťazci.

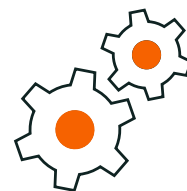
CYS verí, že mechanizmus prijímania sťažností, ktorý Geox pripravuje, poskytne všetkým robotníkom, odborom a mimovládny organizáciám účinný nástroj na riešenie sťažností o porušeníach pracovných noriem.

UPRAVIŤ:

Geox sa nachádza v počiatočnom štádiu budovania procesu hodnotenia na riadenie svojej zodpovednosti dodávateľského reťazca. **CYS vyzýva Geox na vypracovanie a implementáciu komplexnej obchodnej stratégie na centrálnej úrovni na riadenie rizík v oblasti ľudských práv a hodnotenie vplyvov vo svojom dodávateľskom reťazci, ako aj na vytvorenie obchodného prístupu,** ktorý pôjde ďalej ako komerčné audity a bude integrovať HRDD pre všetky subjekty vo všetkých obchodných operáciách. CYS vidí riziko, že Geox necháva zodpovednosť za prevenciu negatívnych vplyvov na pracovné práva a zmiernovanie porušení sociálnych noriem na

svojich obchodných partnerov. Geox neposkytla CYS výpočty miezd pre továreň v Srbsku, ale s ohľadom na vyhlásenia Geox, že platí o 20% viac, ako je priemer v obuvníckom priemysle, je možné predpokladať, že platí okolo 200 EUR mesačne. Podľa robotníkov v okolitých krajinách, odhadovaná dôstojná mzda v Bosne a Hercegovine je 767 EUR a v Macedónsku 790¹⁷ EUR. CYS vyzýva Geox, aby prijala opatrenia na zabezpečenie platby dôstojnej mzdy všetkým robotníkom vo svojom dodávateľskom reťazci. Zákonná minimálna mzda často nie je dostatočná na naplnenie základných potrieb robotníkov a ich rodín.

KOMUNIKOVAŤ:

Geox sa zúčastnila na prieskume, vyplnila dotazník a poskytla jeden doplňujúci dokument. **CYS hodnotí opatrenia Geox ako nedostatočné, v oblasti naplnenia povinnosti prezentovať, ako rieši negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva.** Geox ukázala ochotu na zlepšenia a ohlásila plány na zverejnenie správy o udržateľnos-

ti. CYS verí, že uvidí viac dôkazov o budúcich konkrétnych vplyvoch na pracovné podmienky, aktívnej podpore FoA/CBA a o prístupe zameranom na robotníkov.

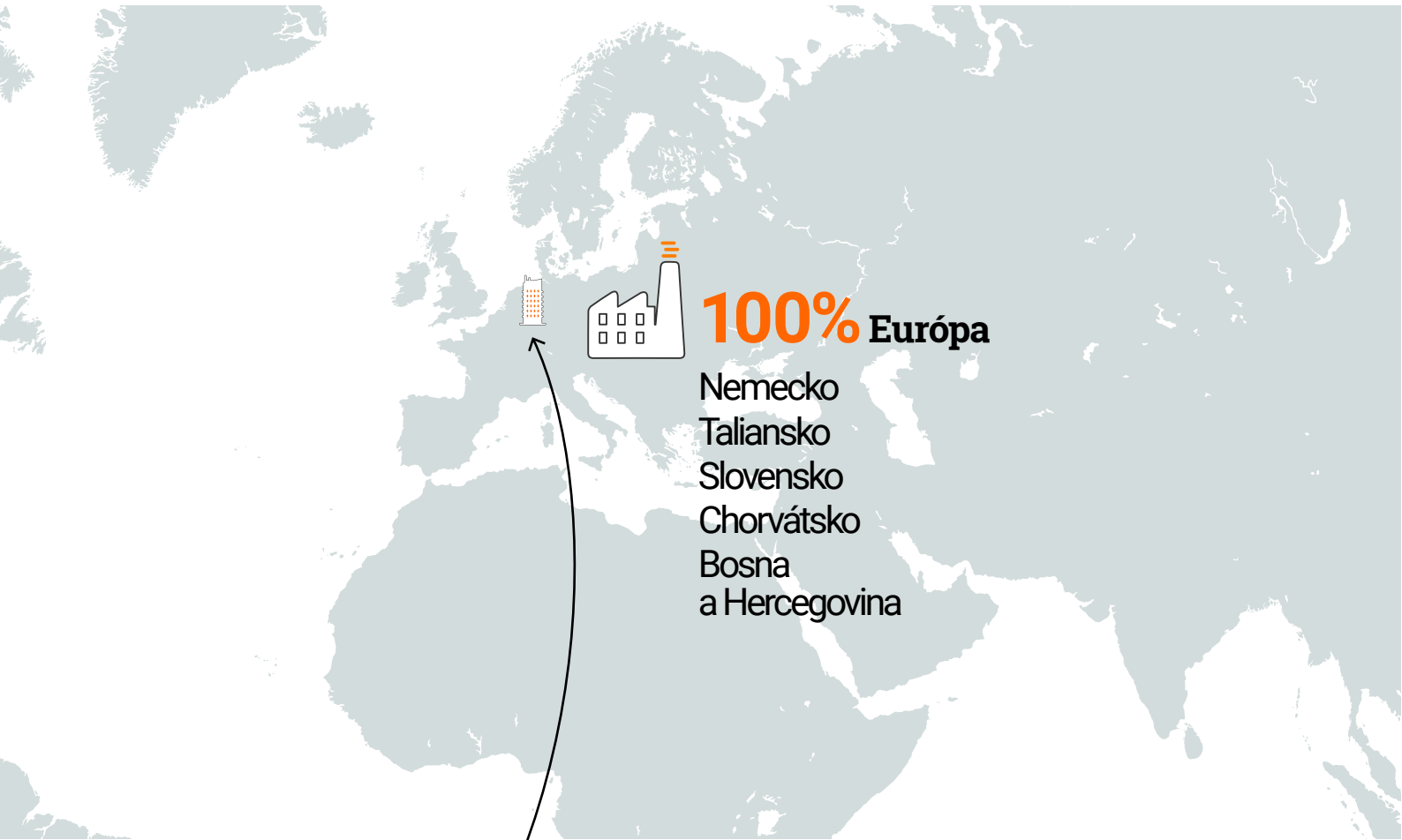
17 Christa Luginbühl and Bettina Musiolek, Stitched Up: Poverty Wages For Garment Workers In Eastern Europe and Turkey, Clean Clothes Campaign, Zürich and Sachsen 2014, p. 72. <http://www.cleanclothes.org/resources/publications/stitched-up-1> (Viewed on 27.04.2016).

LOWA

NEJAKÁ SNAHA

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

100% Európa

- Nemecko
- Taliansko
- Slovensko
- Chorvátsko
- Bosna a Hercegovina

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2014)

CENTRÁLA:

**Jetzendorf
(Nemecko)**

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ OBUVI:

27

OBRAT:

€€€€€€€€

162 miliónov

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Stratégia predstavená Lowa na podporu a rešpektovanie pracovných a ľudských práv je vyberať dodávateľov z Európy a vykonávať interný audit prostredníctvom dotazníkov vyplnených dodávateľmi. Lowa uviedla, že priamo monitoruje továrne dodávateľov na výrobu kože a obuvi vo svojom dodávateľskom reťazci. Lowa tiež uviedla, že priamo monitoruje garbiarne prostredníctvom diskusií, stretnutí, ako aj cez environmentálne a CSR správy. Vo svojom CoC pre dodávateľov Lowa uvádza postupy podáva-

nia správ a riešenia sťažností, ktoré poskytujú všetkým zamestnancom v dodávateľských továrňach priamu kontaktnú adresu na podávanie sťažností. Spoločnosť uvádza, že od dodávateľov vyžaduje, aby všetkým zamestnancom predstavili CoC a distribuovali im jeho kópie. V prípade zlyhania musí dodávateľ problém riešiť a má štyri týždne na to, aby Lowa predstavil Akčný plán náprav (CAP). Následne Lowa overí výsledok. Lowa nedefinuje ukončenie obchodného vzťahu ako poslednú možnosť.

Dôstojná mzda:

Definícia mzdy nezahrňuje členov rodiny robotníkov a platba dôstojnej mzdy všetkým robotníkom v dodávateľskom reťazci nie je pre obchodných partnerov záväzná. Lowa uviedla, že vypočítala referenčné hodnoty na identifikáciu potrieb pre dôstojnú mzdu. Zostáva však nejasné, či tieto výpočty boli urobené len pre jej vlastné výrobné miesta alebo aj pre továrne, ktoré jej dodávajú obuv a kožu. CYS však

neboli poskytnuté žiadne údaje ani ďalšie informácie, ktorí by ukázali, či vypočítané referenčné hodnoty zodpovedajú dôstojnej mzde, alebo či bol na úrovni dodávateľov zavedený akčný plán na zabezpečenie platby dôstojnej mzdy. Ani Lowa nie je členom žiadnej iniciatívy rôznych zúčastnených strán zameranej na problematiku miezd.

Zdravie a bezpečnosť:

Lowa vo svojom CoC definuje normy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Kým spoločnosť si uvedomuje nebezpečné látky vo svojej obuvi, nevykazuje vyššiu mieru uvedomenia o rizikách vystavenia robotníkov nebezpečným látkam a procesom v garbiarňach. Lowa uviedla, že jej dodávateľské továrne robotníkom zadarmo poskytujú osobné ochranné prostriedky (PPE). Pri identifikácii negatívnych vplyvov na zdravie a bezpečnosť robotníkov vyrába-

júcich jej obuv a kože, sa Lowa spolieha na interný audit. Spoločnosť vysvetlila, že jej stratégia na znižovanie vplyvu nebezpečných látok a procesov na robotníkov spočíva vo výbere výlučne európskych garbiarní pracujúcich s vysokou kvalitou, ako aj v pravidelnom testovaní. Podľa spoločnosti ústredie Lowa nakupuje všetky lepidlá a rozpúšťadlá, ktoré sa používajú v jej továrňach pri výrobe obuvi.

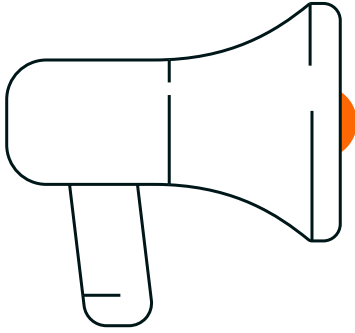

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

Kódex správania pre dodávateľov je verejne dostupný v nemčine a je preložený pre obchodných partnerov. Lowa nezverejňuje ani správu o udržateľnosti, ani verejne neinformuje o výsledkoch opatrení v

dodávateľskom reťazci na zmiernenie / nápravu a ich vplyve. Jej zoznam dodávateľov ani Zoznam obmedzených látok (RSL) nie sú verejne dostupné, RSL však bola poskytnutá CYS.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Štruktúra dodávateľského reťazca Lowa vykazuje vhodné charakteristiky, ktoré sú dobrým predpokladom pre účelné opatrenia HRDD. **V oblasti požiadaviek na obchodných partnerov a**

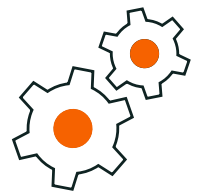
existujúcich postupov vidí CYS riziko, že negatívne vplyvy na ľudské práva a zraniteľné skupiny budú v celom dodávateľskom reťazci identifikované iba čiastočne.

UPRAVIŤ:

Zdá sa, že Lowa je v počiatočnom štádiu budovania procesu hodnotenia na riadenie zodpovednosti svojho dodávateľského reťazca. Až v roku 2015 Lowa zamestnala manažéra pre CSR. Aj keď štruktúra dodávateľského reťazca umožňuje účelné opatrenia na ochranu robotníkov, Lowa nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by potvrdili, že spoločnosť vypracovala a zaviedla komplexný systém hodnotenia vplyvov a rizík na ľudské práva v celom svojom dodávateľskom reťazci. **CYS preto vidí riziko, že procesy a**

postupy umožňujú iba čiastočnú prevenciu, zmierňovanie a nápravu negatívnych vplyvov na pracovné a ľudské práva vo svojom dodávateľskom reťazci. Je jasné, že výroba v Európe vyžaduje iné uvedomenie a opatrenia HRDD, ako výroba v krajinách s vysokým rizikom. Nezávisle od krajiny výroby však všetky spoločnosti majú zodpovednosť za realizáciu HRDD a hodnotenie rizík vo svojom dodávateľskom reťazci.

KOMUNIKOVAŤ:

Lowa sa zúčastnila na prieskume CYS, vyplnila dotazník a poskytla podpornú dokumentáciu. Spoločnosť ukázala všeobecnú otvorenosť k dialógu a ochotu zlepšiť svoje aktivity smerom k udržateľnosti. **Z hľadiska HRDD, opatrenia Lowa zatiaľ nenapĺňajú jej povinnosť prezentovať ako rieši negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva.** CYS očakáva aktualizáciu uvedenej snahy Lowa: identifikáciu oblastí pre akcie CSR, vypracovanie stratégie na

riadenie dodávateľov a zámer zverejniť zoznam dodávateľov. CYS vidí veľký potenciál, že Lowa sa stane zodpovednou spoločnosťou v celom svojom dodávateľskom reťazci. CYS verí, že Lowa sa zapojí do sektorových, kolektívnych prístupov a iniciatív zúčastnených strán zameraných na dôstojnú mzdu, ktoré povedú k trvalým zmenám pre robotníkov vo výrobe obuvi.

MANGO

MANGO

Ďalšie značky:

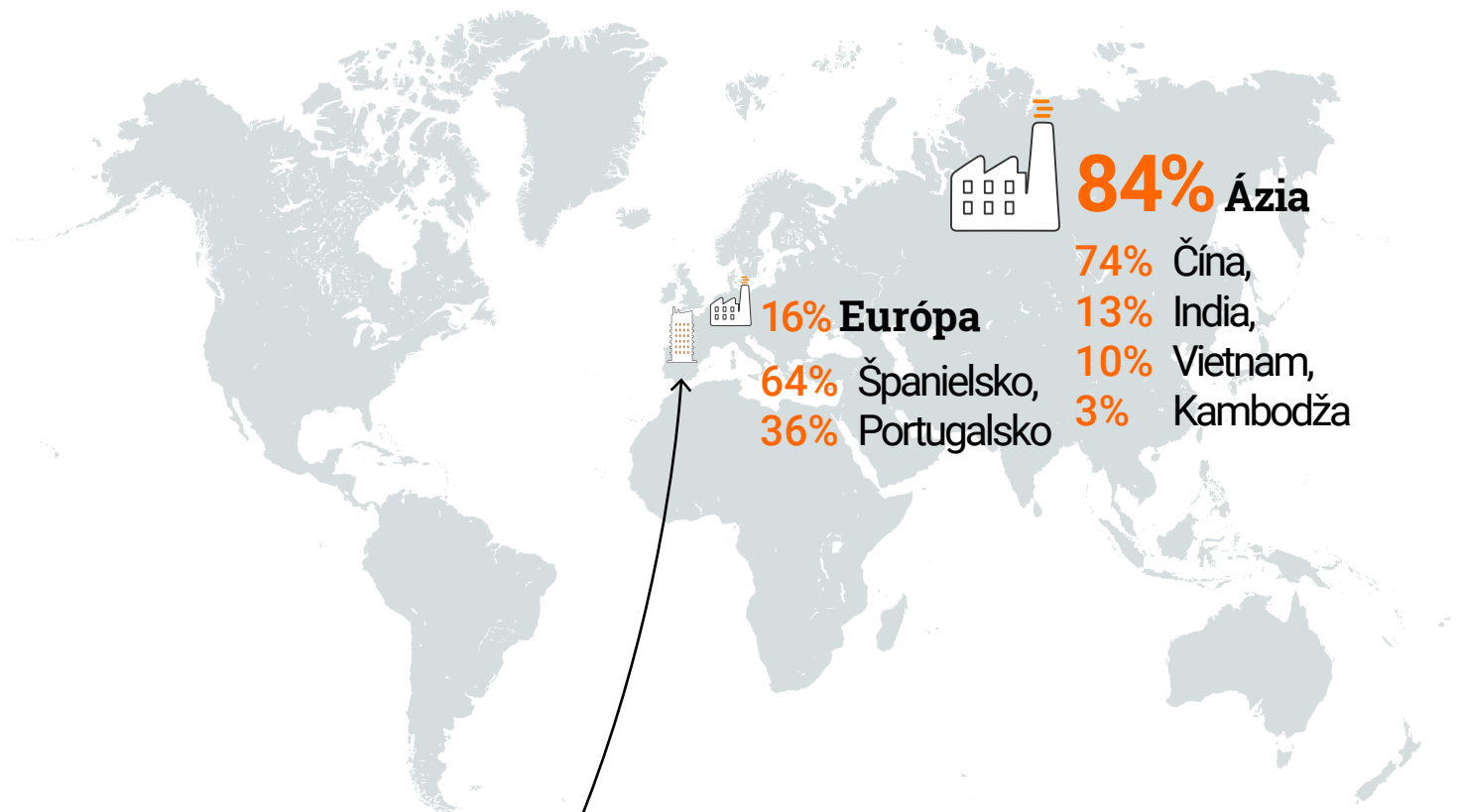
H.I.E.
BY MANGO

MANGO
Kids

violeta
BY MANGO

NEJAKÁ SNAHA

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2014)

CENTRÁLA:

Barcelona
(Španielsko)
POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ OBUVI: **23**

OBRAT:

€€

2.02 miliárd**16 Ázia**
 9 Čína,
2 India,
4 Vietnam,
1 Kambodža
7 Európa
 4 Španielsko,
3 Portugalsko

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Spoločnosť uviedla, že pred výberom dodávateľov a potvrdením objednávok používa stratégiu znižovania rizík. Mango uviedla, že rôzne oddelenia na centrálnej úrovni zabezpečujú, aby spoločnosť rešpektovala pracovné a ľudské práva pri všetkých činnostiach. Na hodnotenie a monitorovanie pracovných podmienok vo svojom dodávateľskom reťazci využíva Mango hlavne audity realizované treťou stranou a internými autorskými tímami. Spoločnosť monitoruje dodávateľov obuvi, ale nemonitoruje sub-

dodávateľov a dodávateľov surovín (napr. garbiarne). V roku 2014 bolo urobených 350 auditov u všetkých dodávateľov (odevov, doplnkov a obuvi). Oddelenie CSR Mango je zapojené do tréningového programu pre dodávateľov. Noví dodávatelia sú trénovaní v ústredí. Mango má proces na nápravné opatrenia u svojich dodávateľov obuvi s realizáciou do šesť mesiacov. Mango uviedla, že sa zúčastňuje na akciách poskytujúcich technickú podporu.

Dôstojná mzda:

CoC nezaväzuje obchodných partnerov na platbu dôstojnej mzdy. Neboli urobené výpočty na identifikáciu potrieb na dôstojnú mzdu v dodávateľských

krajinách. Spoločnosť nie je členom žiadnej iniciatívy rôznych zúčastnených strán zameranej na problematiku miezd.

Zdravie a bezpečnosť:

Spoločnosť si je vedomá nebezpečných látok a problematických procesov vo svojom dodávateľskom reťazci, ale informovala, že hľadajú obchodných partnerov pre Kartú bezpečnostných údajov materiálu (MSDS). Podľa Mango, osobné ochranné prostriedky (PPE) poskytujú dodávatelia obuvi a robotníci dostávajú špeciálny tréning. Podľa Man-

go, jej CoC a program auditu zabezpečujú, že pre robotníkov sú zabezpečené protipožiarne opatrenia a bezpečnosť budov. Ohľadom bezpečnosti budov, audity boli doteraz urobené iba v Bangladéši. V niektorých ostatných krajinách boli inšpekcie bezpečnosti budov urobené v niektorých továrňach.

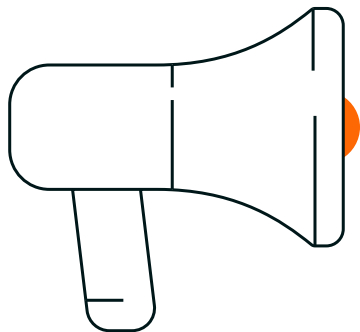

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

Mango zverejnila svoj CoC. Zoznam dodávateľov a Zoznam obmedzených látok (RSL) nie sú zverejnené, ale Mango poskytla CYS svoj RSL. Mango uviedla, že odborom poskytla zoznam tovární. Mango zverejňuje ročnú správu o udržateľnosti a informuje o nálezočoch a výsledkoch kontrol. Správa obsahuje podrobnosti o výbere dodávateľov a všetkých auditovaných dodávateľoch, vrátane porušení CoC. Chýbajú však

konkrétne opatrenia na zmiernenie/odstránenie a výsledky o vplyvoch dosiahnutých týmito opatreniami, ako aj špecifické údaje o vplyvoch a vývoji miezd na úrovni dodávateľov.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

CYS vidí riziko, že štruktúra dodávateľského reťazca umožňuje iba čiastočnú identifikáciu negatívnych vplyvov na pracovné podmienky a zraniteľné skupiny v

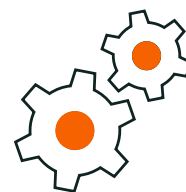
dodávateľskom reťazci. CYS má obzvlášť obavy, pretože Mango nemá systematický mechanizmus pre robotníkov alebo iné zúčastnené strany na registráciu sťažností o porušení noriem spoločnosti.

UPRAVIŤ:

Procesy Mango čiastočne umožňujú účelné opatrenia na zlepšenie pracovných podmienok vo výrobe a prevenciu, zmierňovanie a odstránenie negatívnych vplyvov na ľudské práva. CYS vidí riziko, že Mango posúva zodpovednosť za realizáciu CAP na dodávateľov. Komplexný proces na zmierňovanie a nápravu musí obsahovať špecifické opatrenia aj pre nákupcu. Inak sa poruše-

nia budú opakovať. CYS žiada Mango, aby prevzala priamu zodpovednosť za svoj dodávateľský reťazec a aktívne zabezpečila, aby práva všetkých robotníkov dodávateľskom reťazci boli rešpektované. CYS verí, že Mango neobmedzí svoje úsilie o HRDD len na geografický výber lokalít, ale bude prioritizovať problémy a riešiť ich systematickým spôsobom.

KOMUNIKOVAŤ:

Mango sa zúčastnila na prieskume, vyplnila dotazník a predložila podkladové dokumenty. Bola k dispozícii pre ďalšie otázky. Mango čiastočne plní svoju povinnosť prezentovať, ako rieši negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva. Z hľadiska HRDD vidí CYS nedostatok zodpovednosti Mango za konkrétne opatrenia na zmierňovanie a odstránenie porušení ľudských práv. CYS čaká na výsledky ďalšieho akčného plánu Mango: definíciu dôstojnej mzdy vo svojom CoC, výpočet referenčných hodnôt pre dôstojnú mzdu v dodávateľských krajinách,

ako aj rozšírenie systému externého auditu na dodávateľov vo svojom hodnotovom reťazci a snáď aj zahrnutie monitorovania pracovných podmienok v garbiarňach. So svojou významnou nákupnou silou na celom svete má Mango ako vedúci zástupca odvetvia zodpovednosť za stanovenie vysokej priority pre HRDD a tým vedenie a nastavenie tempa zlepšovania smerom k trvalým zmenám pre robotníkov.

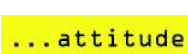
NILSON GROUP* NILSON GROUP

DIN SKO / SKOPUNKTEN / NILSON SHOES / RADICAL SPORTS / JERNS

NEJAKÁ SNAHA

Ďalšie značky:

depeche*

gyllene-gripen

Jerns

MINO

N&C

scania

STEPSIDE

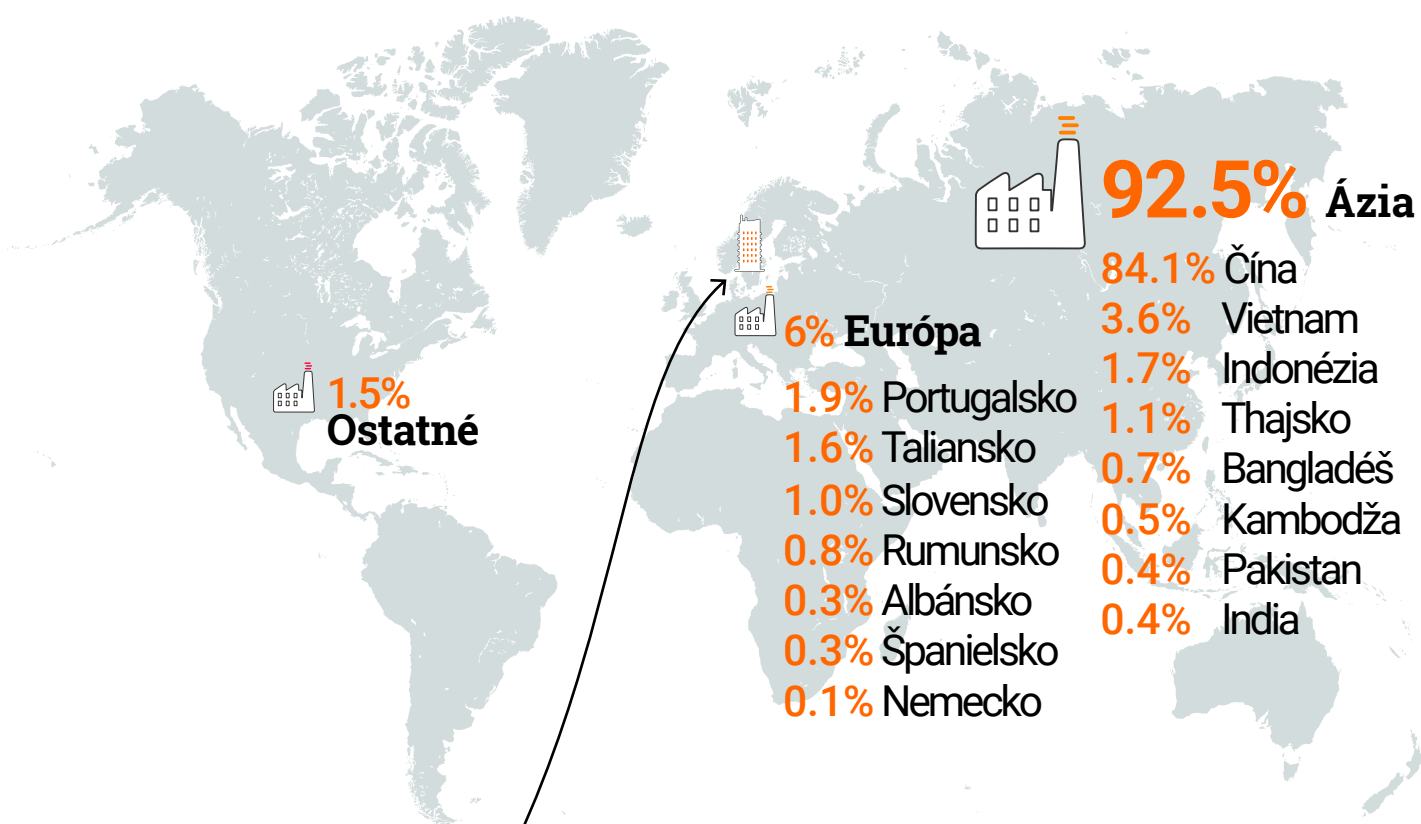

XIT

ZACK

ZOEV

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

* Informácie v tejto správe sa vzťahujú len na vlastné značky Nilson Group, ktoré predstavujú 74% jej predaja

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2015)

CENTRÁLA:

Varberg
(Švédsko)

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ OBUVI: **119**

OBRAT:

€€€€€€€€€€€€

247 miliónov

71 Ázia

48 Európa

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Prístup Nilson Group na monitorovanie súladu so svojim CoC sa spolieha na inšpekcie dodávateľov a tréning, primárne realizované samotnou spoločnosťou (98%). Spoločnosť uviedla, že monitoruje dodávateľov, subdodávateľov a dodávateľov surovín (najmä garbiarne). Polovica z realizovaných inšpekcií je neohlásená a dodávatelia sú navštívení minimálne dva krát ročne. V roku 2015 bolo reali-

zovaných 127 inšpekcií, ktoré pokrývajú 89,3% objemu obchodov produkovaného 32,5% dodávateľov. Na zmiernenie porušení spoločnosť uviedla, že používa akčné plány založené na nálezoch z týchto inšpekcií. Podľa Nilson Group sú všetky akčné plány kontrolované počas následných návštev v továrni. Nilson Group uvádza vo svojom CoC akčný plán proti detskej práci.

Dôstojná mzda:

Spoločnosť zatiaľ nerobila výpočty na identifikáciu potrieb pre dôstojnú mzdu v dodávateľských kra-

jinách. Nilson Group nezabezpečuje, aby všetci obchodní partneri platili robotníkom dôstojnú mzdu.

Zdravie a bezpečnosť:

CoC obsahuje ustanovenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Podľa Nilson Group osobné ochranné prostriedky (PPE) sú hradené dodávateľskými továrňami. Spoločnosť uviedla, že garbiarňam poskytuje smernice Švédskej iniciatívy pre vodu z textilu. Nilson Group uviedla, že od svojich obchodných partnerov z výroby žiada ich MSDS. Spoločnosť

poskytuje obchodným partnerom tréning o otázkach bezpečnosti a zdravia a používaní chemických látok. Spoločnosť vysvetľuje, že interný nástroj na implementáciu jej CoC zabezpečuje protipožiarne opatrenia a bezpečnosť budov pre všetkých robotníkov.

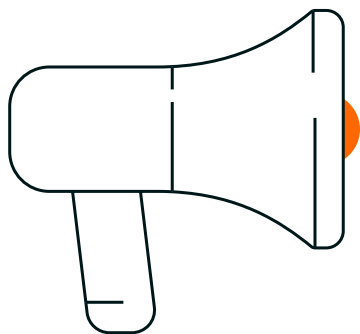

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

CoC a Zoznam obmedzených látok (RSL) sú verejne dostupné. Nilson Group zverejňuje správu o udržateľnosti každoročne od roku 2009 a podáva

správy o nálezoch z inšpekcií. Jej zoznam dodávateľov nie je verejne dostupný.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Predstavené smernice pre dodávateľov predstavujú dobrý základ na identifikáciu porušení pracovných a ľudských práv. **CYS však vidí potenciál na zlepšenie, v zabezpečení smerníc a obchodných postupov umožňujúcich iden-**

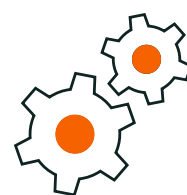
tifikáciu zraniteľných skupín a negatívnych vplyvov vo globálnom dodávateľskom reťazci. CYS vidí potenciálne riziko, že skladba dodávateľského reťazca a nedostatočný mechanizmus sťažností neumožňujú identifikáciu rizík na pracovisku.

UPRAVIŤ:

CYS vidí vysoké riziko, že existujúce procesy Nilson Group neumožňujú prevenciu, zmierňovanie a odstránenie negatívnych vplyvov na ľudské práva vo jej dodávateľskom reťazci. CYS by privítala viac náznakov proaktívneho prístupu a prístupu so zdieľanou zodpovednosťou. CYS má hlavne obavy, že zodpovednosť za realizáciu akčných plánov je posunutá na dodávateľov. Komplexný prístup na zmierňovanie a nápravu musí obsahovať aj špecifické opatrenia nákupcu. CYS žia-

da Nilson Group aby viac spolupracovala s miestnymi zúčastnenými stranami a iniciatívami, v ktorých sú zúčastnené strany plnohodnotnými partnermi na rozhodovacej úrovni. Podľa odpovedí spoločnosti CYS predpokladá, že Nilson Group doteraz nemá postup na metodické posilnenie FoA/CBA, ktorý by splnomocňoval robotníkov ako nositeľov práv v dodávateľskom reťazci. CYS víta zámer Nilson Group na výpočet referenčných hodnôt pre dôstojnú mzdu.

KOMUNIKOVAŤ

Spoločnosť sa zúčastnila na prieskume, vyplnila dotazník a poslala podpornú dokumentáciu. Spoločnosť bola k dispozícii pre ďalšiu spätnú väzbu a preukázala otvorenú a transparentnú komunikáciu o svojich aktivitách. Nilson verejne prezentuje svoju zodpovednosť za dodávateľský reťazec. Správa však nie je dostupná v angličtine a neobsahuje nálezy z inšpekcií garbiarní, sťažností robotníkov, výsledky dosiahnuté zmierňovaním / odstránením, ani údaje o vývoji miezd na úrovni dodávateľov. **Z hľadiska**

HRDD opatrenia Nilson iba čiastočne naplňujú jej povinnosť prezentovať ako sú riešené negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva. CYS žiada Nilson, aby viac investovala do práce v oblasti HRDD, rešpektovala pracovné a ľudské práva na globálnej úrovni a zodpovedala sa o nich.

PRADA GROUP PRADA

Ďalšie značky:

THE ORIGINAL

CAR SHOE

Patented in 1989

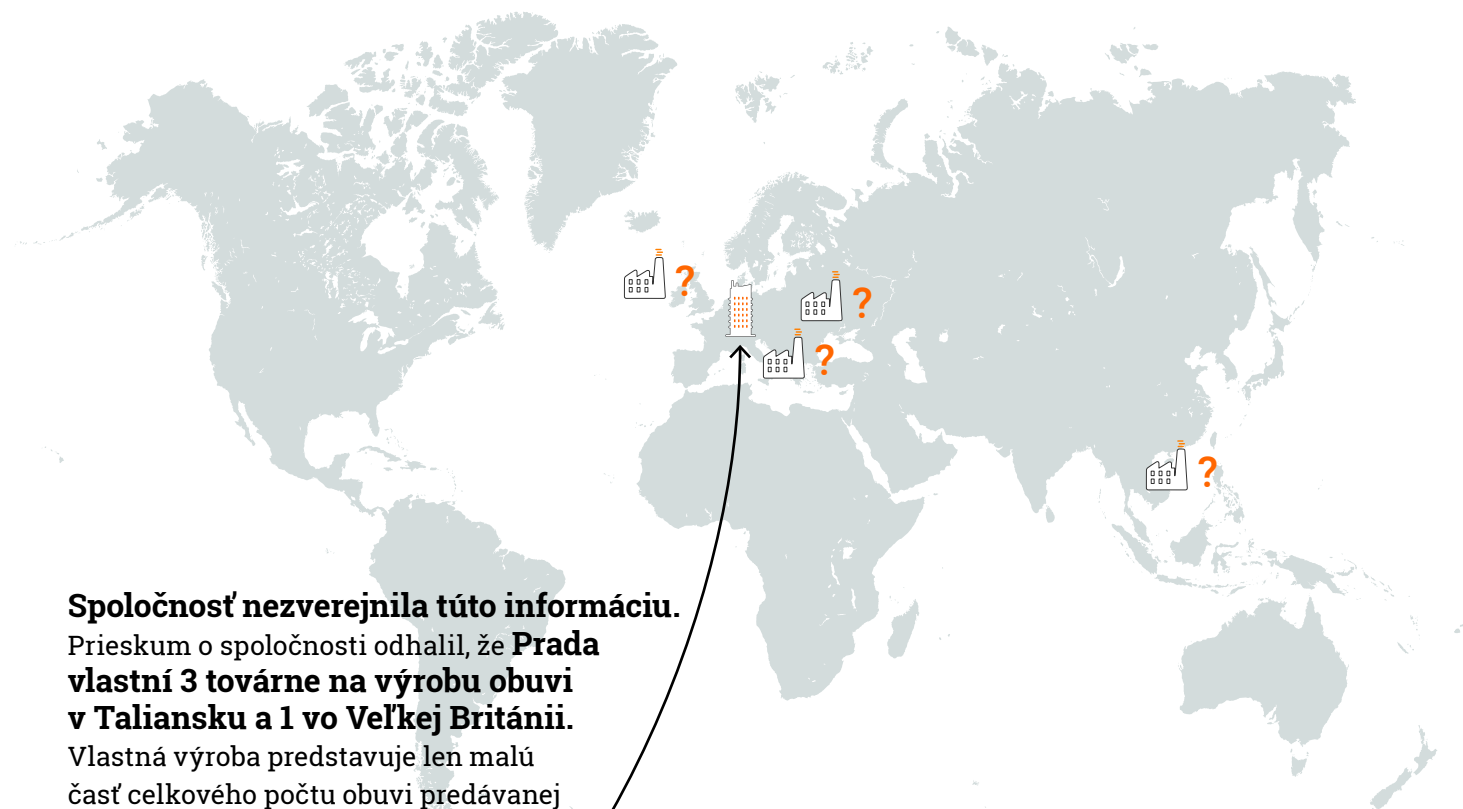

MIU MIU

PREŠLAPOVANIE

KRAJINY VÝROBY OBUVI (VÝROBA OBUVI)::

Spoločnosť nezverejnila túto informáciu.

Prieskum o spoločnosti odhalil, že **Prada vlastní 3 továrne na výrobu obuvi v Taliansku a 1 vo Veľkej Británii.**

Vlastná výroba predstavuje len malú časť celkového počtu obuvi predávanej pod jej značkami. **Topánky Prada tiež vyrábajú subdodávatelia v Taliansku, Východnej Európe, Turecku a Vietname.**

FAKTY A ÚDAJE O SPOLOČNOSTI (2014)

CENTRÁLA:

Milan
(Taliansko)

POČET DODÁVATEĽSKÝCH TOVÁRNÍ OBUVI:

Spoločnosť nezverejnila túto informáciu

OBRAT:

€€€€

3.55 miliárd

ODPOVEDE SPOLOČNOSTI:

Zodpovednosť dodávateľského reťazca:

Nie je zverejnených veľa informácií o obchodných stratégiách pre pracovné a ľudské práva. Nie sú k dispozícii ani informácie o tom, ako spoločnosť riadi riziká a hodnotenie vplyvov na ľudské práva vo svojom dodávateľskom reťazci. Ako spoločnosť uviedla, monitoruje vlastné továrne a dodávateľov. Spoločnosť uviedla, že má tím inštruktorov, ktorí vykonávajú audit v jej vlastných továrňach a u externých výrobcov, podľa programu auditu pokrývajúceho výrobný proces. Na monitorovanie súladu

s Etickým kódexom, Prada urobila v roku 2014 1000 auditov. Pre CYS zostáva nejasné, v akej miere program auditu zahŕňa dodávateľský reťazec výroby obuvi a aké opatrenia spoločnosť prijala na riešenie problémov špeciálne v garbiarňach. Prada nepotvrdila mechanizmus prijímania sťažností pre robotníkov v celom dodávateľskom reťazci. Na základe poskytnutých informácií, CYS nevidí žiadne zapojenie sa do zmierňovania a odstraňovania porušení CoE.

Dôstojná mzda:

Etický kódex spoločnosti nezahŕňa problematiku miezd (t.j. platbu dôstojnej mzdy). Neboli poskytnuté

ďalšie informácie.

Zdravie a bezpečnosť:

Spoločnosť si uvedomuje nebezpečné látky vo svojich výrobkoch. Neposkytla však žiadne informácie na potvrdenie opatrení na identifikáciu negatívnych vplyvov na bezpečnosť a zdravie robotníkov vyrábajúcich ich obuv. CoE vo všeobecnosti obsahuje usta-

novenia o bezpečnosti robotníkov, zdraví a blahobyte, ale nie sú k dispozícii informácie o opatreniach, ktoré Prada prijala na ochranu zdravia a bezpečnosti robotníkov.

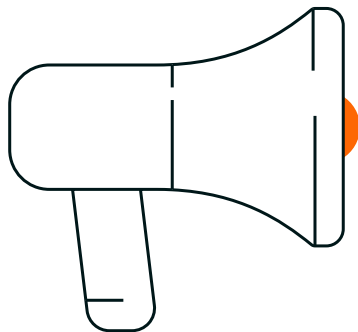

Komunikácia o sociálnej udržateľnosti:

CoE je verejne dostupný. Od roku 2013 Prada zverejňuje správu o sociálnej zodpovednosti. Nezverejňuje však výsledky monitoringu a vplyvy alebo údaje o vývoji miezd vo svojom dodávateľskom reťazci. Prada nezverejňuje svoj zoznam dodávateľov, ani Zoznam obmedzených látok (RSL). Spoločnosť

odmietla poskytnúť CYS svoj RSL. Nie sú žiadne náznaky toho, že by sa spoločnosť verejne zaviazala k akčnému plánu na zabezpečenie toho, aby všetci dodávateľia platili dôstojnú mzdu.

POZNÁMKY CHANGE YOUR SHOES

IDENTIFIKOVAŤ:

Kým štruktúra dodávateľského reťazca by pravdepodobne poskytla dobré predpoklady na účelnú HRDD, **CYS vidí vysoké riziko, že Prada nemá zavedené príslušné normy a procesy,**

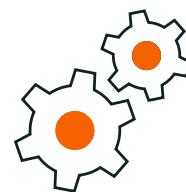
ktoré by umožnili identifikáciu negatívnych vplyvov na pracovné a ľudské práva a zraniteľné skupiny vo jej dodávateľskom reťazci.

UPRAVIŤ:

Hlavná obava CYS je, že Prada nemá prispôbené a zavedené obchodné procesy, ani postupy na predchádzanie, zmiernovanie a odstránenie negatívnych vplyvov na ľudské práva. CYS víta, že Prada spolupracuje s inými značkami na tvorbe smerníc o nebezpečných látkach používaných vo výrobe obuvi a odevov. CYS očakáva

viac informácií o vplyvoch tejto spolupráce na bezpečnosť a zdravé pracovné podmienky. Prada ako luxusná značka s jedným z najvyšších obrátov a profitov medzi hodnotenými spoločnosťami, by mala investovať primerané zdroje na zabezpečenie plného rešpektovania práv robotníkov a platby dôstojnej mzdy v celom dodávateľskom reťazci.

KOMUNIKOVAŤ:

Spoločnosť sa zúčastnila na prieskume, ale odmietla poskytnúť všetky informácie požadované v dotazníku, najmä ohľadom správy sociálnej zodpovednosti. **CYS vidí len veľmi málo opatrení Prada v oblasti plnenia povinnosti prezentovať, ako sú riešené negatívne vplyvy na pracovné a ľudské práva.** Prada nepreukázala žiadnu transparentnosť pokiaľ ide o kroky prijaté

na zabezpečenie HRDD vo svojom dodávateľskom reťazci. Zodpovedať sa verejne je kľúčové pre účinný obchodný prístup v oblasti HRDD. CYS žiada Prada, aby zverejnila informácie o svojich snahách na zlepšenie situácie vo svojom vlastnom dodávateľskom reťazci, aby iniciovala trvalé zmeny pre robotníkov na všetkých pracovných miestach.

5. ZÁVERY

Táto správa poukazuje na to, že obuvnícke spoločnosti neplnia svoju povinnosť realizovať Náležitú starostlivosť o ľudské práva (due diligence) (HRDD) v celom svojom dodávateľskom reťazci. HRDD zahŕňa identifikáciu, prevenciu, zmiernovanie a prezentáciu potenciálnych a aktuálnych negatívnych vplyvov na ľudské práva. HRDD sa musí realizovať komplexným, priebežným, a transparentným spôsobom. Musí sa sústreďovať na dotknutých nositeľov práv (robotníkov) a zahŕňať aj verejnú prezentáciu vykonaných opatrení. Odvetvie nemôže ostať mimo tohto procesu a musí držať krok so zmenami v spoločnosti a požiadavkami spotrebiteľov na udržateľné výrobky. Ďalej sú uvedené závery CYS založené na výsledkoch prieskumu, rozdelené podľa jednotlivých súčastí HRDD:

IDENTIFIKOVAŤ NEGATÍVNE VPLYVY NA ĽUDSKÉ PRÁVA:

CYS vidí, že **štruktúry dodávateľských reťazcov** väčšiny hodnotených spoločností by **mohli umožniť účinnú HRDD**. HRDD je zodpovednosť všetkých spoločností, keďže je to otázka individuálnych nastavení dodávateľských reťazcov, bez ohľadu na veľkosť spoločnosti.

CYS je znepokojená faktom, že žiadna zo spoločností nemá zavedený **komplexný obchodný proces a postupy**, ktoré by umožnili identifikáciu všetkých potenciálnych a aktuálnych negatívnych vplyvov na ľudské práva. Netreba hovoriť, že identifikácia vplyvov na ľudské práva je základným predpokladom pre zmiernovanie a odstránenie.

CYS vidí riziko, že **spoločnosti sa zameriavajú na zmluvné obchodné prepájanie na priameho dodávateľa, a nehľadajú na aktuálnych výrobných miestach** urgentné, aktuálne alebo potenciálne porušenia pracovných alebo ľudských práv.

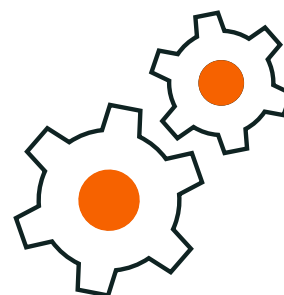
CYS má obavy, že **zraniteľné skupiny** ako migranti a robotníci pracujúci doma **nie sú identifikovaní** spoločnosťami, aby mohli týmto skupinám poskytnúť špeciálnu ochranu, ktorú potrebujú.

CYS vidí riziko, že **rozsah implementácie a monitorovania sociálnych noriem** neumožňuje identifikáciu negatívnych vplyvov na ľudské práva. Nie všetky spoločnosti poznajú a sledujú subdodávateľov a **garbiarne** vyrábajúce kožu pre ich obuv. Pri monitorovaní garbiarní sa spoliehajú na LWG, čo nie je dostatočné. LWG sa zameriava na environmentálne problémy, ale nie na mzdy, pracovný čas alebo FoA/DBA, a sleduje pracovné podmienky ako zdravie a bezpečnosť len v určitej miere. Výsledky týchto auditov nie sú verejné a LWG ani nemá proces na zmiernovanie a odstránenie.

CYS vidí vo väčšine spoločností chýbajúci účinný a nezávislý mechanizmus na prijímanie sťažností na identifikáciu porušení sociálnych noriem.

Kým všetky hodnotené spoločnosti preukázali **uvedomenie o nebezpečných látkach**, **CYS sa obáva**, že pozornosť sa zameriava najmä na ochranu životného prostredia a spotrebiteľov, nie na robotníkov. CYS sa vidí vysoké riziko, že porušenia OHS v garbiarňach nie sú ani identifikované, ani aktívne zmierňované alebo odstránené.

UPRAVIŤ OBCHODNÉ POSTUPY NA PREVENCIU A ZMIERŇOVANIE PORUŠENÍ ĽUDSKÝCH PRÁV:

CYS má obavy, pretože väčšina spoločností sa pri zabezpečovaní súladu so svojimi sociálnymi normami spolieha na audity. Skúsenosti z odevného priemyslu ukazujú, že audity nie sú dostatočné na zhodnotenie celkovej situácie v továrňach. Len niekoľko málo spoločností uviedlo, že výsledky auditov sú previazané s ďalšími obchodnými procesmi, ako sú nákupné postupy spoločností. HRDD je priebežný proces a mal by byť zapracovaný prierezovo v celej spoločnosti.

CYS verí, že spoločnosti systematicky prijímajú a **zapracúvajú prístup HRDD zameraný na robotníkov**. Základné problémy, ktoré majú vplyv na pracovníkov, sú priamo prepojené s nákupnými postupmi, výpočtom cien a eskaláciou cien. Je kľúčové, aby spoločnosti neobmedzovali svoju HRDD na geografickú prioritizáciu lokalít, ale radšej prioritizovali naliehavosť problémov.

CYS pozoruje nízky stupeň spolupráce so zúčastnenými stranami, pričom táto spolupráca je predpokladom systematickej zmeny pre robotníkov v celosvetovej výrobe obuvi. Na spustenie trvalých zmien by spoločnosti mali zintenzívniť zapojenie miestnych zúčastnených strán do procesov monitorovania (napr. robotníkov, odbory a mimovládne organizácie).

CYS je znepokojená prenášaním sociálnej zodpovednosti na obchodných partnerov. Pre uskutočnenie systematickej zmeny by hlavná zodpovednosť a najmä finančné zaťaženie mali byť zdieľané aj nákupcom. Najmä ak ide na zmierňovanie porušení a odstránenie negatívnych vplyvov na ľudské práva, spoločnosti nepreukázali mnoho dôkazov o zdieľanej zodpovednosti. Správy ukazujú, že audity sú väčšinou doplnené o Akčný plán náprav (CAP). Zodpovednosť za realizáciu CAP je zvyčajne posunutá na dodávateľov. Procesy zmierňovania a odstránenia musia zahrňovať aj špecifické opatrenia nákupcu, keďže hlavnou príčinou mnohých porušení sú nákupné postupy.

CYS je znepokojená tým, že mnohé spoločnosti nepodporujú aktívne FoA/CBA. Väčšina spoločností nemá vedomosti o odboroch svojich dodávateľov. FoA a CBA umožňujú práva robotníkom a sú preto ústredným prvkom každého procesu HRDD.

CYS nevidí žiadnu účinnú snahu o zabezpečenie platby dôstojnej mzdy. Odpovede a verejne dostupné informácie o 23 hodnotených spoločnostiach ukazujú, že nebolo urobené takmer nič na zabezpečenie platby dôstojnej mzdy robotníkom v ich globálnych dodávateľských reťazcoch. Žiadna zo spoločností sa verejne nezaviazala k akčnému plánu na zabezpečenie toho, aby všetci dodávatelia platili dôstojnú mzdu.

KOMUNIKOVAŤ AKO SÚ RIEŠENÉ NEGATÍVNE VPLYVY NA ĽUDSKÉ PRÁVA:

CYS sa obáva, že veľmi nízka úroveň transparentnosti v odvetví je všeobecná. Fakt, že iba 12 z 23 spoločností sa rozhodli odpovedať na dotazník, je veľkým sklamaním. Najdôležitejšie však je, že táto úroveň transparentnosti a nedostatok zodpovednosti by mali vyvolať obavy u všetkých zúčastnených strán, od spotrebiteľov až po robotníkov vyrábajúcich obuv. Chýbajúce informácie o pracovných podmienkach a opatreniach HRDD v garbiarňach sú obzvlášť alarmujúce. Problémom je, že LWG, na ktorú sa mnohé spoločnosti spoliehajú pri audite garbiarní, svoje audity nezverejňuje. Taktiež bolo CYS sprístupnené len veľmi málo dôkazov o zmierňovaní a odstránení.

Z týchto výsledkov je jasné, že obuvnícke spoločnosti sa musia viac usilovať o systematické hodnotenie rizík vo svojich obchodných operáciách a o zabezpečenie globálneho rešpektovania pracovných a ľudských práv. Najmä s ohľadom na veľmi dôležité aspekty – ako dôstojná mzda, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, sloboda združovania, transparentnosť a verejná zodpovednosť – toho treba ešte veľa urobiť. Táto správa by mala byť považovaná za pohľad na to, kde sa odvetvie nachádza v oblasti HRDD. Výsledky ukazujú, že existuje jasná potreba zlepšenia.

CYS OČAKÁVA, ŽE OBUVNÍCKE
SPOLOČNOSTI **NAPLNIA** SVOJU
ZODPOVEDNOSŤ A **UKONČIA**
NEDODRŽIAVANIE PRÁV
ROBOTNÍKOV.

GLOSÁR

B **Iniciatíva sociálneho súladu podnikov (BSCI):**

BSCI je iniciatíva vedená podnikmi, ktorá bola založená na zosúladenie snahy rôznych spoločností o zlepšenie pracovných podmienok a aby sa predišlo duplicité, najmä v auditoch tovární a nápravných opatreniach. Do apríla 2016 bolo členmi viac ako 1800 spoločností. Normy BSCI obsahujú dobrovoľnú platbu dôstojnej mzdy. Nezávislé metódy overovania nie sú zahrnuté. Neexistuje jasná povinnosť definovať nákupnú politiku, ktorá by podporila dodávateľov pri zlepšovaní pracovných podmienok. <http://www.bsci-intl.org>.

C **CADS:**

Družstevný podnik Nemeckého inštitútu obuvi, združenie viac ako 60 spoločností obuvníckeho, kožiarskeho a textilného priemyslu. CADS bol založený v novembri 2007 a zameriava sa na znečisťujúce látky v obuvi a kožených výrobkoch. Cieľom je tvorba a šírenie vedomostí o zastavení znečisťovania, obuvníckom materiály a ekologickej výrobe. Pridružené spoločnosti CADS požadujú prísnejšie pravidlá ako zákonodarcovia. <http://www.cads-shoes.com/en/index.html>

Dohoda o kolektívnom vyjednávaní (CBA):

Dohoda medzi jedným alebo viac zamestnávateľmi a jednou alebo viac odborami, ktorá zahŕňa otázky miezd, benefitov, FoA a zastúpenia robotníkov, pracovných podmienok a iných práv a zodpovedností. CBA môže byť miestna pre určitého zamestnávateľa alebo môže zahŕňať celý región alebo krajinu pre určité odvetvie. CBA je považovaná za základné východisko pre odvetvie alebo zamestnávateľa. CBA je opätovne prerokovávaná s určitou frekvenciou.

E Iniciatíva etického obchodovania Nórsko (IEH):

IEH je informačným centrom a obhajcom etických obchodných postupov. Jej cieľom je spolupráca na obchode, ktorý podporuje ľudské práva, práva robotníkov, rozvoj a environmentálne normy. Iniciatíva etického obchodovania Nórsko je iniciatíva rôznych zúčastnených strán, do ktorej sú zapojené mimovládne organizácie, odbory, obchodné spoločnosti a Federácia podnikov Nórska.

<http://etiskhandel.no/English>

F Združenie dôstojnej práce (FLA):

So sídlom v USA, FLA monitoruje súlad so sociálnymi normami v továrňach, ktoré sú dodávateľmi jej členských organizácií, napr. Nike, Adidas a Puma. Zástupcovia mimovládnych organizácií a univerzity sú tiež členmi FLA. FLA vykonáva overovania.

<http://www.fairlabor.org/>

Sieť pre dôstojnú mzdu

Sieť pre dôstojnú mzdu bola vytvorená v roku 2009. Cieľom tejto siete je preskúpiť všetkých aktérov zapojených do dodávateľského reťazca a vytvoriť priestor pre aktérov, ktorí sú pripravení zaviazat' sa k práci na podporu postupov za lepšie mzdy. FWN chce zapojiť mimovládne organizácie, manažérov, zástupcov robotníkov a výskumníkov.

<http://www.fair-wage.com/>

G Globálna iniciatíva pre podávanie správ (GRI):

GRI je medzinárodná nezávislá norma na podávanie správ, ktorá pomáha spoločnostiam a iným organizáciám prezentovať vplyv ich špecifického podnikania na kritické problémy ako je zmena klímy, ľudské práva, korupcia, atď.

<https://www.globalreporting.org/Pages/default.aspx>

Globálny program sociálneho súladu (GSCP):

GSCP je iniciatíva vedená podnikmi, podporená Fórom spotrebného tovaru (Consumer Goods Forum), ktorá bola založená na umožnenie medziodvetvovej spolupráce v oblasti sociálnej a environmentálnej udržateľnosti v dodávateľskom reťazci. Cieľom GSCP je riešiť šírenie kódexov, duplikáciu auditov a rozdielnosť prístupov prostredníctvom harmonizácie, odbornej prípravy a budovania kapacít. <http://www.theconsumergoodsforum.com/gscp-home>

H HDS/L:

Nemecké federálne združenie priemyslu obuvníckeho a koženého tovaru zastupuje nemecké výrobné spoločnosti obuvníckeho a kožiarskeho priemyslu. HDS/L aktívne obhajuje obchodné záujmy svojich členov vo vzťahu k politickým inštitúciám a verejnej sfére.

<http://www.hdsl.eu/Home>

HIVOS:

Hivos je medzinárodná rozvojová organizácia s ústredím v Holandsku a kanceláriami v zahraničí. Spolu s miestnymi organizáciami občianskej spoločnosti v 26 rozvojových krajinách chce Hivos prispieť k slobodnému, spravodlivému a udržateľnému svetu. Jednou z hlavných zásad jej filozofie je posilnenie sociálnej pozície žien.

<https://www.hivos.org/>

Základné pracovné normy ILO

Štyri základné princípy, ktoré určujú etiku a aktivity Medzinárodnej organizácie práce (International labour organization - ILO): sloboda združovania a právo na kolektívne vyjednávanie, eliminácia nútenej a povinnej práce, zrušenie detskej práce, a eliminácia diskriminácie na pracovisku. Tieto základné princípy sú zapracované do ôsmich Dohovorov známych ako základné pracovné normy:

Č. 29/1930 Dohovor o nútenej alebo povinnej práci (Forced Labour Convention)

Č. 87/1948 Dohovor o slobode združovania a ochrane práva organizovať sa (Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention)

Č. 98/1949 Dohovor o použití zásad práva organizovať sa a kolektívne vyjednávať (Right to Organise and Collective Bargaining Convention), 1949

Č. 100/1951 Dohovor o rovnakom odmeňovaní mužov a žien za prácu rovnakej hodnoty (Equal Remuneration Convention)

Č. 105/1957 Dohovor o zrušení nútenej práce (Abolition of Forced Labour Convention)

Č. 111/1958 Dohovor o diskriminácii, pokiaľ ide o zamestnanie a povolanie (Discrimination (Employment and Occupation) Convention)

Č. 138/1973 Dohovor o minimálnom veku (Minimum Age Convention)

Č. 182/1999 Dohovor o najhorších formách detskej práce (Worst Forms of Child Labour Convention)

Okrem základných pracovných noriem existujú ďalšie príslušné Dohovory ILO, ktoré sa týkajú ľudských práv pri práci, ktoré zahrňujú nasledujúce aspekty:

- Právo na dôstojnú mzdu
- Nenútené nadčasy
- Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
- Zamestnanecký vzťah

Dôstojná mzda (Living wage)

Dôstojná mzda, podľa definície, znamená, že pracujúca osoba musí byť schopná zabezpečiť seba a svoju rodinu. Pojem "dôstojná mzda" je dobre zakotvený v medzinárodnej rozprave o ľudských právach. Všeobecná deklarácia ľudských práv OSN v odseku 23(3) ustanovuje: „Každý, kto pracuje, má nárok na spravodlivú a uspokojivú odmenu, ktorá zabezpečí jemu samému a jeho rodine živobytie zodpovedajúce ľudskej dôstojnosti, a ktorá je doplnená, ak je to potrebné, inými prostriedkami sociálnej ochrany.“ Okrem toho je právo na dôstojnú mzdu ustanovené v niekoľkých deklaráciách a dohovoroch ILO:

- **Ústava ILO, 1919: Preambula charty**
- **Deklarácia z Filadelfie, Medzinárodná konferencia práce, 1944**
- **Deklarácia ILO o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu, 2008**
- **Dohovory č. 131 a č. 156 (nepriamo) a Odporúčania č. 131 a č. 135 (nepriamo)**

Kampaň za čisté šaty (Clean Clothes Campaign) ako súčasť Ázijskej aliancie pre minimálnu mzdu (Asia Floor Wage Alliance - AFW) a kampaň Zmeň svoje topánky (Change Your Shoes) definujú dôstojnú mzdu nasledovne: „Mzdy a benefity platené za štandardný pracovný týždeň musia byť v súlade s minimálnymi zákonnými alebo odvetvovými normami, a vždy musia byť dostatočné na pokrytie základných potrieb robotníkov a ich rodín, a poskytnúť voľne použiteľný príjem.

Konkrétnejšie, dôstojná mzda:

- **Vzťahuje sa na všetkých robotníkov, čo znamená, že neexistuje plat pod úrovňou dôstojnej mzdy;**
- **Je zarobená počas štandardného pracovného týždňa trvajúceho maximálne 48 hodín;**
- **Je základná čistá mzda, po zrážke daní a (kde je vhodné) pred pripočítaním bonusov, príspevkov alebo nadčasov;**
- **Pokrýva základné potreby štvorčlennej rodiny (dvaja dospelí a dve deti);**
- **Obsahuje 10% nákladov navyše k základným potrebám, ako voľne použiteľný príjem.**

Pracovná skupina pre kožu (LWG):

Cieľom tejto priemyselnej skupiny je vytvoriť a udržiavať protokol, ktorý hodnotí environmentálny súlad a výkonnostné schopnosti garbiarní a podporuje udržateľné a vhodné environmentálne obchodné postupy v kožiarskom priemysle. Zámerom skupiny je vylepšenie priemyslu spracovania koží zosúladením priorít v oblasti životného prostredia, zviditeľnením osvedčených postupov a poskytovanie odporúčaných usmernení pre trvalé zlepšovanie. <http://www.leatherworking-group.com/>

M **Karta bezpečnostných údajov materiálu (MSDS):**

Systém katalogizácie informácií o chemických látkach, chemických zlúčeninách a zmesiach chemických látok. Informácia môže obsahovať aj inštrukcie na bezpečné použitie a údaje o potenciálnom riziku spojeného s daným materiálom alebo produktom.

N **Čistý zisk – Net profit:**

Zisk po zdanení (alebo konečný zisk).

R **Zoznam obmedzených látok (RSL):**

Zoznam príslušnej spoločnosti, na ktorom sú uvedené chemické látky alebo iné látky, ktorých prítomnosť v danom výrobku je obmedzená danou spoločnosťou, a ktoré sú oznamované dodávateľom a/alebo subdodávateľom.

S **SA8000:**

Systém certifikácie dodávateľov z celého sveta, ktorý bol iniciovaný Social Accountability International (SAI, Medzinárodná sociálna zodpovednosť), organizáciou s účasťou rôznych zúčastnených strán, s cieľom zlepšiť podmienky na pracoviskách vytvorením a implementáciou noriem sociálnej zodpovednosti. Certifikácia podľa SA8000 znamená, že dodávateľ je ochotný dodržiavať najdôležitejšie pracovné normy a prejsť auditom zameraným na ich dodržiavanie. Je potrebné uviesť, že pre všetky zábery a účely mimovládne organizácie nie sú uspokojivo zapojené do procesov

auditu a nepokladajú SA8000 za záruku dôstojných pracovných podmienok.

<http://www.sa-intl.org/>

Švédska iniciatíva pre vodu z textilu:

Bola iniciovaná v roku 2010 environmentálnou mimovládnu organizáciou Stockholm Water House (Vodný dom Štokholmu) a hlavnými švédskymi výrobcami kože a textilu so zámerom získať lepšie pochopenie problémov spojených s vodou, ktorým odvetvie čelí, a nájsť správny mechanizmus na ich riešenie.

<http://stwi.se/>

T **Dodávateľia 1 – Tier 1 suppliers:**

Priami obchodní partneri hodnotených spoločností.

Dodávateľia 2 – Tier 2 suppliers:

Subdodávateľia priamych obchodných partnerov hodnotených spoločností.

Obrat:

Celkové množstvo peňazí, ktoré prejdú cez účtovné knihy spoločnosti za rok.

U **Dodávateľia surovín**

Garbiarne alebo iné výrobné jednotky spracovávajúce suroviny, alebo akýmkoľvek iným spôsobom zapojené do výrobného procesu na úrovni pred dodávateľmi 1.

Táto správa bola vypracovaná s finančnou podporou Európskej únie a SlovakAid. Za obsah tohto dokumentu nesie výhradnú zodpovednosť kampaň Change Your Shoes a v žiadnom prípade nemôže byť považovaný za vyjadrenie pozície Európskej únie a SlovakAid.